

ĽADOVEŇ-JAHODNÍKY-TOMČANY: Ľadoveň má mnohé prednosti, ale akoby strácala
STRED: Centrum mesta slúži všetkým - zaslúži si viac pozornosti
PODHÁJ-STRÁNE: Nedotiahnuté detaily znižujú efekt aj dobrým riešeniam
SEVER: Bez dopravnej infraštruktúry nie je možný rozvoj mesta
KOŠÚTY: V roku 2019 rezonoval problém kruhovej križovatky
ZÁTURČIE: Na sídlisku pribudli polopodzemné kontajnery
PRIEKOPA: Bude pred ZŠ Valašt'ana-Dolinského nové veľké detské ihrisko?

Martin 2020 – tento politický program si občan zaslúži Kto sa podujme na rozvoj mesta?

Predsedenstvo na decembrovom zastupiteľstve - vedenie mesta, členovia návrhovej komisie a vzhľad pracovníci úradu a mestskej polície

Ťažko úspešne naštartovať do roka 2020 bez poctivej analýzy roka 2019. To je poslanie poslancov a vedenia mesta. No nič nebráni, aby sa o tú analýzu pokúsili aj občania. MN im tu ponúkajú len postrehy a, námety. Martin je rok po voľbách akoby stále na štartovej čiare. To by nemuselo byť ani prekvapujúce ani zlé. Zastupiteľstvo sa vnútorne preskupilo a jeho akcieschopnosť je zatiaľ premenlivá. „Zákon roka“ – rozpočet na rok 2020 – bol prijatý len tak-tak. Koncom roka vznikol nový poslanceký klub Platforma. Po malých krôčkoch postupuje príprava životne dôleži-

tého východného mestského okruhu. Naopak, úspešne sa rozbehla výstavba nových športových areálov na Pltníkoch a na Baranovej. Začali sa rekonštrukcie ulíc. V tomto roku sa rozhodne o pokračovaní v príprave východného mestského okruhu, výstavbe novej Univerzitnej nemocnice, nových obytných súboroch na Severe a v Tomčanoch. Pokračovať bude výstavba športových areálov, bude sa rozhodovať o rekonštrukciách námestí – Vajanského a Námestia SNP, pokračovať má rekonštrukcia ulíc (napr. Hviezdoslavovej), mesto musí riešiť akútny problém drahej MHD,

ktorej sa končí zmluva, podobne sa končí aj dočasné riešenie „kruháča“ v Košútoch a stále akútnejší je aj problém križovatiek na celej Jilemnického ul. Prezreté sú i ďalšie problémy. Bolo jasné, že po nútenej správe nebude reštart mesta jednoduchý. Aj preto teraz záleží na schopnosti spolupráce všetkých zainteresovaných. Nik by nemal mať pocit, že je mimo a na ňom (a občanoch, ktorých zastupuje) nezáleží.

Očakávame program rozvoja mesta; bez rozvoja ide vždy o úpadok.

Autor: (bk)

Hromadné výpovede na ZŠ Hurbanova

Víťazka výberového konania Eva Kráľovcová bola vymenovaná do funkcie riaditeľky ZŠ s MŠ Hurbanova od 1. januára 2020, keď porazila v súboji o tento post v hlasovaní členov rady školy Renátu Mračkovú o jeden hlas v pomere 7:6. Výberové konanie (konalo sa 5. decembra 2019) spustilo lavínu emócií, ktorá sa nezastavila ani začiatkom nového roku. Ako pre MN potvrdila riaditeľka Eva Kráľovcová (nastúpila na uvoľnené miesto po dlhoročnom riaditeľovi Pavlovi Chovaňákovi), dala k 7. januáru výpoveď celkovo 27 zamestnancov (z toho je 22 učiteľov vrátane Renáty Mračkovej), ktorým plynú výpovedná lehota. Vedenie školy sa bude situáciou zaoberať. Nespokojenci avizujú, že sú ochotní stiahnuť svoje výpovede len vtedy, ak nová riaditeľka odstúpi zo svojej funkcie. V stredu 15. januára sa má v blízkosti školy, t. j. na parkovisku za ihriskom s umelým trávnikom v Košútoch uskutočniť protestná akcia. (O „Hurbanke“ píšeme aj na 12. strane.)

Autor: (Pch)

EDITORIÁL MARTIN KALNICKÝ

V prvom tohtoročnom vydaní chcem zaželať všetkým Martinčanom veľa zdravia a šťastia v roku, ktorý bude pre nás veľmi dôležitý, pretože o dva mesiace tu máme voľby do Národnej rady SR. No veľa vecí sa udeje aj na mestskej úrovni a my sa im budeme v novinách venovať.

Nesľubujem Vám, že to budú len príjemné témy; určite sa nebudeme vyhýbať ani tým „neprijemným“, možno aj trochu kontroverzným, no ktoré občanov Martina budú zaujímať, lebo sa ich týkajú. Či to budú problémy z mestských častí, Vaše podnety na riešenie, alebo diskusie a ankety.

MESTSKÉ NOVINY zostávajú aj v roku 2020 Vašimi novinami a tešíme sa na spoločné sledovanie, zobrazovanie aj zlepšovanie života v našom meste.

Vaše podnety a námety nám môžete poslať na email: redakcia@mestskenoviny.sk

Posledné decembrové zastupiteľstvo v znamení Martinských terás a dotácií na šport

Rozvoj mesta potrebuje nielen slovnú podporu

Po úvodnom slávnostnom kultúrnom programe už schvaľovanie pracovného programu zastupiteľstva 19. decembra predznamenal náročné rokovanie. To sa tentoraz nevyvíjalo v Televízii Turiec v priamom prenose s ohľadom na volebnú kampaň pred parlamentnými voľbami.

Rozsiahlu diskusiu vyvolala správa o prenájme pozemkov. Kým plošne malé prenájmy v Záturčí prešli bez polemík, prenájom pozemkov mesta východne od sídliska Sever (pri Záturčianskom cintoríne) v prospech spoločnosti Martinské terasy vyvolal polemickú diskusiu. Táto spoločnosť má z dôvodu osobitného zreteľa získať za 1 euro ročne do prenájmu 1945 m² pozemkov, zaviazala sa na vlastné náklady rozšíriť jestvujúcu cestu na 7 m plus obojstranné chodníky a následne ju za 1 euro previesť do majetku mesta. Táto cesta má byť predĺžením Severnej ul. a slúžiť ako prístupová cesta do nového obytného súboru vyše 90 rodinných domov v lokalite Martinské terasy. Poslankyňa **Z. Vonsová** kritizovala prerokúvanie

správy napriek tomu, že územné konanie o Terasách je podľa nej prerušené. Občania podľa nej nie sú apriori proti výstavbe na Terasách, ale sú proti vedeniu stavebnej dopravy po Severnej ul. a žiadajú na to využiť Tehelnú ulicu. Upozornila, že dopravná situácia na Severe i Košútoch je už teraz zlá a ešte ju zhorší výstavba na Terasách, kritická je podľa nej križovatka Severnej ul. a Jilemnického. Občania vraj nechápu, prečo sa 30 rokov nerieši doprava v meste. **Z. Sekerková** zdôraznila, že všetko sa dá riešiť, ak obe strany pristúpia k problému konštruktívne, a pripomenula, že na verejnej schôdzi bol prijatý záver, že stavebná doprava na Terasy pôjde cez Tehelnú, a nie Severnú ul., pričom uviedla paralelu, že dávnejšie boli občianske protesty aj proti Lidla, atletickej dráhe či bytovému domu Severia a dnes je vnímanie týchto objektov občanmi pozitívne. **Z. Kozák** pripomenul, že poslanci sú poslancami mesta, nielen mestských častí, a rozvoj mesta nie je možný bez kompromisov, hoci neraz ide o ťažké rozhodnutia. Za rozvoj mesta a podporu investora vystúpil aj **M. Makovník** a **M. Mat'ovčík**

s podmienkou stavebnej dopravy po Tehelnej ul. Veľmi kriticky vystúpil poslanec **J. Krištoffy**, ktorý upozornil, že **doprava v Martine kolabuje každým smerom von z mesta a križovatkami na Jilemnického ul. sa treba intenzívne zaoberať. Podľa neho Martin potrebuje byty a budúci rozvoj sa bude diať predovšetkým v oblasti od Košút po Biotiku, resp. Medokýš. M. Gallová** mu oponovala, že situáciu v doprave v meste ešte nemožno označiť slovom „kolaps“, ale že podporuje kroky k riešeniu dopravy. **P. Vons** upozornil na informácie odborníkov, že na Terasách je najúrodnejšia pôda v Turci a výstavba v tomto priestore údajne zhorší klímu v Martine. **M. Kalnický** podčiarkol, že problémy je zodpovedne riešiť vopred a občania žiadajú záruky, ktoré zatiaľ nedostali. Z občanov **M. Hanko** o.i. kritizoval vylúčenie občanov spomedzi účastníkov územného konania v projekte Martinské terasy a **R. Tomčík** ostro odmietol aj rozšírenie cesty, aj výstavbu na Terasách kvôli cenným biotopom a genofondovým lokalitám. Záujem poslancov o rozvoj mesta ocenil aj zástupca investora

Mart. terás **J. Gajdošík** a ubezpečil, že stavebnú dopravu obytného súboru bude viesť cez Tehelnú ul. Poslanci zmenili rokovací poriadok, týkajúci sa vystúpení občanov. Kým doteraz mali možnosť vystúpiť v závere zastupiteľstva, viacerí navrhovali, aby občania získali právo vystúpiť hneď po schválení programu, t.j. uplatniť svoje argumenty ešte pred rokovaním. Napokon bol schválený návrh mestskej rady, aby občania mohli vystúpiť po obedňajšej prestávke. Poslanci potom schválili nový systém dotácií do športu (venujeme sa mu v samostatných článkoch) a schválili aj zmenu pozemkov mesta pri krytej plavárni (1960 m²) za pozemky vo vlastníctve poslanca I. Homolu, B. Homolovej a M. Očenašovej (spolu 907 m²), pričom noví vlastníci majú mestu doplatiť spolu 678,81 eur. **V závere sa vedenie mesta o poslanci rozlúčili s dlhoročným pracovníkom úradu, hlavným inžinierom mesta Ing. Vladimírom Povodom v súvislosti s jeho odchodom do dôchodku a poďakovali mu za 25-ročnú prácu v prospech mesta. Autor: (bk)**

Anketné spektrum poslancov po zastupiteľstve

Rudolf Kollár

Rudolf Kollár (viceprimátor, Spoločne za Martin) – Veci v mestskom zastupiteľstve sa určitým spôsobom

skomplikovali. Vznikli tu dva rozhodujúce poslanecké kluby, ktoré vládnu 19 hlasmi (Spoločne pre Martin a Krok navyše). Samozrejme, nebránili sme sa ani spolupráci s ostatnými poslancami. Ja, ako predstaviteľ toho najsilnejšieho klubu, som vždy deklaroval, že máme záujem rozprávať sa s ostatnými poslancami, len v niektorých pohľadoch na problémy mesta a niektoré investičné akcie sa odlišujeme. V minulom volebnom

období som bol ja na opačnej strane, v našom klube bolo 6 poslancov a nepodarilo sa nám vyrokovať ani to, aby sme mali zástupcu v mestskej rade. Dnes má v rade zastúpenie aj klub pána Kašubu aj klub pána Kalnického. Takže ak dnes niekto rozpráva, že nemá informácie o príprave zastupiteľstva, toto je odpoveď. Samozrejme, my nedokážeme vždy zabezpečiť prítomnosť 19 poslancov našich dvoch klubov a, žiaľ, poslanci ostatných klubov boli na zastupiteľstve prítomní, no využili obštrukciu, neprezentovali sa a došlo k znefunkčneniu zastupiteľstva. Ja tento ich osobný postup nechcem spochybňovať. Ale ak bolo kritizované prijatie rozpočtu najnižším počtom poslancov, ja prezentujem vec tak, že 15 poslancov podporilo rozpočet, 2 sa zdržali a 5 boli proti, čiže keď to spočítame, o rozpočte mesta rozhodli dve

tretiny poslancov. My sa snažíme rokovať. Nepostupujeme tak, že by tieto dva kluby pripravovali niečo samostatne a potom to „pretláčali“ silou v zastupiteľstve. O tom, že dochádza k určitej stabilizácii, svedčí aj decembrové zastupiteľstvo, kde okrem jedného prešli všetky materiály zastupiteľstvom a boli schválené. Na otázku, či spomenuté obštrukcie majú vecné opodstatnenie, či sa pripomienky, návrhy poslancov dvoch „opozičných“ klubov berú do úvahy, je ťažké odpovedať. Mohol by som povedať, pozrime sa možno rok a pol dozadu. Dnes tí najväčší demokrati, ktorí kritizujú aj vedenie mesta, umožňovali také praktiky, ktoré dnes kritizujú, že by sa nemali diať. No my chceme nastaviť život v meste tak, aby čo najviac poslancov, ktorí chcú byť aktívni v rámci rozhodovacieho

procesu, mali všetky informácie a mohli sa k nim zodpovedne vyjadrovať a aj hlasovať. Nevieť vyjadriť percentuálne, nakoľko sa berú do úvahy ich návrhy, ale určite sa berú. Jeden príklad – bolo deklarované, že chceme zastaviť projekt rekonštrukcie Námestia SNP. Nie je to pravda. My sme to chceli posúdiť veľmi dôkladne a pri tom sme získali argumenty aj architektov a urbanistov v meste, že je nezmysel, aby sa v tejto veci rozhodovalo bez súťaže. Zmena, že žiadame vyhlásiť na štúdiu rekonštrukcie Námestia SNP verejnú súťaž, nevznikla len na zastupiteľstve alebo v klube, ale bola výsledkom rokovania komisie výstavby a legislatívy a zaoberala sa tým aj rada. My nechceme silou pretláčať veci, ktoré boli v komisiách alebo rade zastavované. Veď napr. aj v rozpočtovej položke, týkajúcej sa možného úveru, ostali obe námestia.

Peter Vons

Peter Vons (Platforma) – Čo mňa najviac zaujalo, bol prenájom cesty pre budovanie Martinových terás, kde odznelo mnoho názorov, ktoré bolo treba zväziť. Išlo o to, aby sa možno ešte vypočul aj názor občanov, lebo máme tu pocit, že občania sú tu považovaní skôr za tých, ktorí to spomaľujú a brzdia. No v mnohých veciach majú aj oni pravdu. Ak by to malo fungovať tak, ako pod Národným cintorinom, tak to sa mi, samozrejme, nepáči. Mňa tento problém zaujal, keď som sa dozvedel, že pracovníka mestského úradu prišla na územné konanie s mestskou políciou... Zrejme tam nebolo nič v poriadku. V Ústave je to pekne definované, kto je tu najdôležitejší – to je občan a my sme len jeho volení zástupcovia. Dnes som nemal na zastupiteľstve pocit, že je to tak; niektoré poslanci nepočúvajú hlas občanov. Ako to zladit' s tým, aby mohol pokračovať rozvoj mesta? Minimálne tým, že občania dostanú, čo žiadajú – štúdiu zaťaženia Severnej ulice, to, aby sme vedeli povedať ľuďom, ktorí tam momentálne parkujú, kde budú parkovať v budúcnosti, ako bude fungovať doprava tak, aby to neovplyvnilo bezpečnosť, čo je najdôležitejšie. Máme skúsenosti aj u nás v Priekope, kde sa stavia bytový dom Javorka, ťažké nákladné autá chodili na stavbu doslova po chodníkoch a chodci sa museli uhýnať...

vidlo, že v rade školy boli za mesto vždy poslanci z danej mestskej časti. Preto som nechápal, prečo je za mesto v rade školy na Hurbanovej pán Šuch, ktorý kandidoval v inej mestskej časti. Druhá pre mňa zarážajúca vec - myslím si, že zástupcovia, ktorých si volia do rady školy učitelia, by mali hájiť názor zamestnancov školy – a nepokladám za fér a seriózne voči nim, ak ich zástupcovia volili inak. Zmyslom konštrukcie rady školy je presne to, aby aj zástupcovia zamestnancov mali v rade svoj hlas a tento ich zástupca by mal tlmočiť názor väčšiny z nich, nie názor jednotlivca. Predpokladám, že práve toto ovplyvnilo aj výsledok volieb; tak nasvedčujú ľudia, ktorí verejne povedali, ako hlasovali. Voľby sa uskutočnili formálne podľa regulí a ďalej to bolo vecou toho, ako sa k tomu postaví primátor mesta. No je otázka, akú váhu mal hlas povedzme 500 rodičov a veľkej skupiny učiteľov, ktorí vyjadrilo nesúhlas s výsledkom volieb a ktorí sú presvedčení, že mal byť vybratý kandidát s väčšími odbornými a riadiacimi skúsenosťami. Nie som zástancom toho, aby o voľbe rozhodovali rodičia – ale aj oni majú zástupcu v rade školy a ich názor rovnako treba brať do úvahy. Myslím si, že voľba a hlasovanie by malo byť verejné, aby podliehalo aj kontrole. Aby sa predišlo napätej atmosfére v škole, ktorá nepovedie k ničomu dobrému.

V zastupiteľstve ma dosť prekvapila a nepáčila sa mi zámerna pozemkov pri plavárni. Ja nechcem hodnotiť posudky pozemkov, spôsob stanovenia ich ceny. No je pre mňa zarážajúce, že ekonomická komisia dva alebo trikrát deklarovala hlasovaním nesúhlas s tou zámenou a aj napriek tomu ju poslanci najväčšieho klubu pána primátora schválili. Myslím, že hlas ekonomickej komisie je síce poradný, ale sú tam (mali by byť) ekonomicky zdatní ľudia. A ak ekonomická komisia opakovane deklaruje, že niečo nie je pre mesto výhodné, nemyslím si, že by poslanci-neekonómovia mali stanovisko komisie zvrátiť. Mali by jej stanovisko rešpektovať. Myslím, že sa o materiáli ešte dalo rokovať – či už o cene, rozlohe alebo rozmiestnení pozemkov, aby materiál prešiel ekonomickou komisiou. Toto by tiež malo byť úlohou pri-

mátora – dbať, aby poslanci narábali s majetkom mesta s prihliadnutím na výhodnosť pre mesto. Taký postup, ako sa použil pri zámene pozemkov pri plavárni, je pre mňa neprijateľný. A už vôbec nemôžem akceptovať, že niektorí poslanci boli v ekonomickej komisii proti tejto zámene a v zastupiteľstve hlasovali za ňu.

Zdenko Kozák (Spoločne pre Martin) – Terasy? Ak sme na jednej strane prijali územný plán mesta, chceme zachovať počet obyvateľov, aby sme nešli pod 50 000 a tým neprišli o podielové dane, nemôžeme na druhej strane bojovať proti investorovi, ktorý

Zdenko Kozák

do toho dáva svoje peniaze. Treba hľadať riešenia, nie problémy. Tu hľadáme problémy pre developera, a nie ako mu pomôcť. Ak tu bude stavať do 100 domov, to nebude za dva roky. Ak chce do prenájmu cestu, kde chce robiť inžinierske siete, rozšíri ju, urobí chodníky a dá nám to naspäť za 1 euro, boli by sme hlúpi, keby sme mu to neumožnili. A ak sa bude stavať a autá budú chodiť mimo Severnej ulice, ja v tom nevidím problém. Ja som za rozvoj, čiže som aj za Terasy. Som za každú investíciu, ktorá prinesie pre mesto buď podielové dane, prácu pre ľudí, alebo ubytovanie. A pokiaľ ide o zaťaženie Severnej ul., máme predsa stavebný odbor a odbor životného prostredia. Ak ich nerešpektujeme, tak ich zrušme. Ak ich rešpektujeme, nechajme to na nich a ak sú ich stanoviská súhlasné, nemôžeme proti tomu robiť petíciu...

do toho dáva svoje peniaze. Treba hľadať riešenia, nie problémy. Tu hľadáme problémy pre developera, a nie ako mu pomôcť. Ak tu bude stavať do 100 domov, to nebude za dva roky. Ak chce do prenájmu cestu, kde chce robiť inžinierske siete, rozšíri ju, urobí chodníky a dá nám to naspäť za 1 euro, boli by sme hlúpi, keby sme mu to neumožnili. A ak sa bude stavať a autá budú chodiť mimo Severnej ulice, ja v tom nevidím problém. Ja som za rozvoj, čiže som aj za Terasy. Som za každú investíciu, ktorá prinesie pre mesto buď podielové dane, prácu pre ľudí, alebo ubytovanie. A pokiaľ ide o zaťaženie Severnej ul., máme predsa stavebný odbor a odbor životného prostredia. Ak ich nerešpektujeme, tak ich zrušme. Ak ich rešpektujeme, nechajme to na nich a ak sú ich stanoviská súhlasné, nemôžeme proti tomu robiť petíciu...

Ste spokojný s tým, ako sa mesto vyvíja? Čo očakávate od roku 2020 a aké sú vaše priority z hľadiska rozvoja Martina?

Patrick Schwab

Ing. Patrick Schwab, generálny riaditeľ tlačiarň, člen ekonomickej komisie MsZ v Martine: Sklamaním pre mňa sú vzťahy v zastupiteľstve, resp. medzi jednotlivými poslancami klubmi a vedením mesta. Vytváranie poslaneckých klubov po voľbách, „prelievanie“ poslancov medzi nimi v priebehu roka a vytváranie zdania, „len nám ide o správnu vec“, hranie sa na „politiku“ a kopírovanie móresov z veľkého parlamentu na našej, mestskej úrovni zatiaľ nikam nevedie. Na základe viacerých udalostí asi ani nie je reálne očakávať zlepšenie. Neverím, že zastupiteľstvo a vedenie mesta budú schopní v tomto volebnom období mesto niekam výrazne posunúť. Žiaľ, doteraz absentuje vôbec elementárna vízia, kam to mesto vlastne chcú súčasní držiteľia mandátov nasmerovať, čo sú priority dnes, do konca volebného obdobia, či (nedajbože) o desať či dvadsať rokov. Zatiaľ v roku

2019 dominovali osobné záujmy a vplyvy, ktoré sa vypuklo prejavili niekoľkými hlasovaniami a rozhodnutiami v prospech konkrétnych poslancov zastupiteľstva. Osobne ale veľmi pozitívne hodnotím svižné tempo opráv komunikácií, ktoré boli roky zanedbávané. Keď MsÚ dotiahne pár detailov, môžeme veriť, že mestské komunikácie prestanú byť nebezpečenstvom pre obyvateľov samých, či ich vozidlá, a prestaneme sa za mesto pri jeho prechode pešo či prejazde autom hanbiť.

Klzsisko pri Miléniu, v decembri plné korčuliarov, taktiež považujem za krok správnym smerom. Ak sa ku klzsisku v budúcom roku pridá aj krajšie prostredie vianočných trhov, môžeme dúfať, že centrum mesta bude v zimnom období zaujímavé pre širokú verejnosť. Aj napriek nedostatkom Martinčania v decembri ukázali, že na centrum nezanevrelí a nielen v predvianočnom čase sa v ňom chcú stretávať. Veľmi by som si želal, aby „mesto“ v roku 2020 skutočne reálne hľadelo na potreby svojich obyvateľov. A aby tieto potreby neslúžili len ako kulisa pre záujem pár vyvolených.

Pripravil: (bk)

Marcel Mat'ovčík

Marcel Mat'ovčík (Platforma) – V minulých dňoch rezonovalo nielen v poslaneckých kruhoch, ale aj vo verejnosti výberové

konanie na post riaditeľa ZŠ s MŠ na Hurbanovej ul. Konštatovalo sa, že voľby sa uskutočnili regulárne. No určite je tam pár otáznikov, ktoré sú na zamyslenie. Určite sa mi nepáčilo, čo sa udialo pred pár mesiacmi – platilo nepísané pra-

Mechanizmus rozdelenia dotácií pre šport vyvoláva otázky

Talenty vyrastajú aj vo Florbalovej akadémii Martin. Foto: rk

Prerozdelenie dotácií v športe z rozpočtu mesta Martin sa bude uskutočňovať inak ako doteraz.

Cieľom nového modelu financovania, ako povedal predseda komisie športu Michal Uherčík (poslanecký klub Krok navyše), je to, aby boli dotačné prostriedky prerozdelené v športe spravodlivo, podľa jasných pravidiel a transparentnejšie, pričom prioritou má byť hlavne mládežnícky šport. Systém pozostáva z troch pilierov (mestský športový poukaz na dieťa, dotácie športových klubov na činnosť a tzv. grantová schéma alebo príspevky na projekty). Prvý pilier: ide o finančnú čiastku na každé dieťa vo forme mestského športového poukazu, ktorá vyjadruje presne špecifikovanú hodnotu vypočítanú podľa vzorca – 2x (suma určená na poukazy/ počet detí vo veku 5 až 15 rokov s trvalým pobytom v Martine, čo je približne 5000 detí). Suma určená na poukazy je percentuálny pomer dotačných prostriedkov v športe na daný kalendárny rok v rozpočte mesta Martin (v roku 2020 to činí 30 %). Nebude to fyzická distribúcia poukazov do domácnosti, ale každé dieťa si bude môcť vygenerovať svoj kód a uplatniť ho u oprávneného prijímateľa. To znamená u športovej organizácie alebo klubu, ktorý je registrovaný v informačnom systéme športu, má sídlo na území mesta Martin, podal žiadosť, vykazuje

aktívnu činnosť minimálne dva roky, a to v najmenej dvoch vekových kategóriách. Nevyčerpané prostriedky zo športových poukazov prejdú na samostatnú položku – budovanie a rekonštrukcie športovej infraštruktúry. Druhý pilier: je rozdelený na kolektívne a individuálne športy; financie sa prerozdelia na základe niekoľkých ukazovateľov (členská základňa, práca s mládežou, náročnosť súťaží, úspešnosť v súťažiach, zapájanie sa do športu v meste, sídlo v Martine a pod.). Tretí pilier: je určený pre tých, ktorí nie sú v prvých dvoch (šport pre seniorov, pre zdravotne postihnutých, pre všetkých – podujatia, financovanie neuznaných športov, eventy na podporu športu). Ako odznelo na decembrovom zasadnutí MsZ, schválený dotačný mechanizmus nie je uzavretou záležitosťou, akékoľvek zlepšenia sú vítané.

MESTSKÉ NOVINY k tejto téme oslovili dvoch poslancov a jedného zástupcu športového klubu.

Peter Vons

Peter Vons (člen komisie športu a poslanec-keho klubu Platforma martinských poslancov): „VZN č. 124 o poskytovaní dotácií z roz-

počtu mesta v oblasti športu bolo po dlhšej diskusii poslancami prijaté. Ako člen komisie športu som bol pri jeho tvorbe. Venovalo sa mu značné úsilie s cieľom pripraviť čo najspravodlivejší systém dotovania športu v našom meste. Napriek tomu som prijatie tohto VZN nepodporil. A to preto, že s väčšinou športových klubov nebol tento závažný dokument dostatočne komunikovaný a tým pádom v ňom neboli zapracované návrhy, ktoré by toto VZN ešte viac priblížili k tomu, čo sa ním sleduje. Viaceré športové kluby to komentovali, že ho robíme systémom „o nás bez nás“! Faktom je aj to, že prijatie tohto VZN je „akoby“ na úplne poslednú chvíľu, veď účinnosť nadobudne už 3. januára 2020 a žiadosti o dotáciu treba poslať do 31. januára 2020. Preto si myslím, že niektoré kluby pravdepodobne nestihnú nové kritéria včas splniť a dotácia im tak nebude môcť byť poskytnutá, čím môže byť ohrozená aj ich činnosť. Jednoducho, chcelo by to viac času pre kluby, aby sa na nové podmienky a kritéria vedeli pripraviť. VZN však prijaté je, a tak uvidíme, čo prinesie v praxi. Verím, že zástupcovia klubov využijú možnosť pripomenovať toto VZN na stretnutí (8. januára, po našej uzávierke – pozn. red.), na ktorom komisia športu bude bližšie informovať o tom, ako by to malo fungovať.“

Zdenko Kozák

Zdenko Kozák (člen mestskej rady a poslaneckého klubu Spoločne pre Martin): „Čo sa týka dotácií pre šport, priznám sa, že od novej koncepcie športu som čakal oveľa viac. To, čo je momentálne, je neukončený paškvil. Keby prišli s návrhom v apríli-máji, mohli sme to do konca roka 2019 pekne odkomunikovať a v januári 2020 by športovci vedeli, čo môžu čakať, aké sú kritéria. A teraz to budeme možno celý rok postupne dopĺňať. Takže si myslím, že sme pre šport neurobili nič a momentálne je to pre šport viac na škodu ako pomoc. Šport nemôže byť

rozdelený tak, že budeme finančne podporovať len mládež a dospelých nechceme. Existuje rekreačný šport, výkonnostný, ale aj vrcholový. No my skôr hľadáme, ako sa to nedá, pričom by to malo byť naopak. Samozrejme, že mesto má dostatočnú silu, aby podporilo aj vrcholový šport. Povedzme si pravdu – postavíte si dom bez strechy...? Určite nie, ale my teraz staviame dom a strechu nechceme.“

Milan Murček

Milan Murček (riaditeľ HK Martin a predseda predstavenstva MHA Martin): „K systému prerozdelenia finančných pro-

striedkov formou dotácií pre šport mám niekoľko výhrad. Mesto chce, aby mládež viac športovala, s čím súhlasím, ale podporovať najmä deti do 15 rokov, to nestačí. Talentovaní športovci sa potrebujú rozvíjať a mať perspektívu aj potom, potrebujú mať vzory, príklady aj v profesionálnom športe. Martinský hokej má 85 rokov, to už niečo znamená, a v súčasnom kádri mužov je drvivá väčšina vlastných odchovancov. Dokonca sme na MS „20“ v Česku mali nášho hráča Adama Paulínyho. Aj vďaka pomoci mesta sme hokej v Martine znovu mohli postaviť na vlastné nohy, ale teraz nevieme, čo bude, a táto neistota nás trápi. Mrzí ma, že pred schvaľovaním VZN to s nami nikto nekonzultoval. My potrebujeme vedieť, buď na začiatku sezóny alebo rozpočtového obdobia, s akým finančným príspevkom môžeme počítať. Škoda, že to uznesenie nepočíta s tzv. prechodným obdobím, aby sa kluby na to mohli lepšie pripraviť. Rozumiem tomu, že mesto rieši, ako ušetriť financie a spravodlivo prerozdeliť dotácie, ale na základe čoho ideme porovnávať športy? Napr. hokej patrí medzi populárne a finančne náročnejšie športy. Určite budeme iniciovať zmeny, lebo radi by sme udržali profesionálny (mužský) hokej v Martine, ktorý nemôže fungovať bez podpory mesta.“

Autor: Ľubomír Chochula

L'adoveň ako jednička (?) - otáznik, alebo výzva

Nový bytový dom zhoršil kvalitu bývania starosadlíkom

Štefan Haviar

„jedničku“, je v prvom rade príjemným priestorom na bývanie. Čosi naznačujú aj pravidelne sa opakujúce lístočky v poštovej schránke s prosbou: „Kúpim byt v tejto lokalite“.

Ludí to sem ťahá, je tu ticho, neďaleké (aj keď už výrubom poriadne preriedené) Jahodnícke háje a ich okolie ešte stále lákajú na vychádzky, prípadne návštevu unikátneho skanzenu. V časti L'adoveň I. je relatívne slušná občianska vybavenosť, aj keď od začiatku tohto roku sa viac ubralo, ako pridalo, ale o tom neskôr. Blízka základná škola za roky trvania vychovala a vzdelala stovky mladých ľudí, ktorí sa do bytov svojich rodičov dnes opäť vracajú aj s vlastnými rodinami. Je to celkom evidentné a potešujúce. A to aj napriek tomu, že ide o prvý zastavaný a zabývaný priestor v tejto časti Martina a mnohé z moderných technológií v stavebníctve už panelákové domy tzv. bauringového

Začnem optimisticky. L'adoveň, mám na mysli tú časť, ktorú poznám dôverne už niekoľko desaťročí, teda

typu dávno prekonali. Pochopiteľne, aj starosadlíci sú v priebehu rokov konfrontovaní so zmenami v tejto časti obrovského sídliska. Z budovy niekdajšej materskej školy sa stal iný typ školy, vedľajšia budova dnes láka cvičením jogy, v časti výmenníkovej stanice tepla sa už neopravujú autá, pribudol priestor s ochutnávkou a predajom výberového vína, blízky penzión s reštauráciou poskytuje nielen kvalitné ubytovanie, ale aj stravu a veľa možností na relax, obyvatelia majú poruke lekáreň aj večierku, viaceré možnosti na pripojenie k internetovej sieti...

To, že **chýba pošta**

a desiatkam obyvateľov bytov na Gogoľovej ulici sa výstavbou nového vežiaka zmenila kvalita bývania k horšiemu, to je už realita, ktorá sa nezmení. Ibaže, ako som spomínal, v tejto časti sídliska, napriek jeho všeobecnej priťažlivosti, sú aj veci, ktoré by bolo potrebné zmeniť do podoby, ktorá by evidentne zvýšila komfort tunajšieho bývania.

V prvom rade

je to stav chodníkov okolo jednotlivých domov, napríklad na Gogoľovej ulici, ktorý je v istej časti totálne rozbitý od nákladných vozidiel. Samotný hlavný chodník od konečnej autobusovej zastávky je už desaťročia v zlom stave, plný

asfaltových „výmoľov“. Taktiež umiestnenie množstva kontajnerov na odpad, vedľa esteticky nevábnnej výmenníkovej stanice, pôsobí odpudzujúco. Zanedbaná v tejto časti je aj starostlivosť o zeleň a celkovo parkovú úpravu. Mesto nevykonáva pravidelne prieruby husto vysádzaných stromov vrátane skupiny smrekov v priestore medzi ulicami Daniela Michaelliho a Gogoľovej. Žiaľ, zmeny k horšiemu nastávajú postupne aj v predtým celkom slušnej občianskej vybavenosti. Blízko autobusovej zastávky stojí už zopár mesiacov nefunkčný novinový stánok, v tzv. obchodnom centre sa jeden po druhom vytrhali predajcovia mäsa a mäsových výrobkov, ale aj predajne textilu, či najnovšie predajňa rýchleho občerstvenia. Aby toho nebolo málo, z neďalekej budovy večierky odišla kremnická pekáreň a s ňou množstvo skvelých výrobkov...

Koniec polo-optimisticky

L'adoveň zatiaľ ostáva jedničkou, aj keď sa do jej pomenovania, vzhľadom na nedávne zmeny v občianskej vybavenosti, nenápadne vkráda otáznik. Bude v kvalite bývania jedničkou aj naďalej?

Štefan Haviar

Osobnosti

Samuel Parenička

Lesnícky a poľovnícky odborník, ochranár prírody (* 30. 5. 1932 Belá pri Martine - † 24. 1. 1995 Martin). V rokoch 1932 – 1947 vychodil ľudovú a strednú školu v Martine a potom Vyššiu lesnícku školu v Liptovskom Hrádku, r. 1963 absolvoval skúšku pre lesných hospodárov v Banskej Bystrici. Pôsobil na lesnom odbore Okresného národného výboru v Martine v Turčianskom lesnom priemysle v Kláštore pod Znievom, na ONV v Pov. Bystrici a Martine, ako technik Lesného závodu a v rokoch 1960-1990 na odbore poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva ONV v Martine, neskôr ako vedúci lesného odboru Okresného úradu v Martine a vedúci martinskej pobočky Oblastného lesného úradu v Žiline. Ako odborník v štátnej správe lesného hospodárstva sa zaoberal ochranou lesov a lesného pôdneho fondu, pestovaním lesov a lesnou ťažbou. V roku 1967 participoval na vyhlásení Malej Fatry za chránené krajinné územie (nižší stupeň štátnej ochrany prírody pred vyhlásením Národného parku Malá Fatra) a následne na jeho spravovaní. Okrem iného pôsobil aj v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia v Martine - vysadil východnú a západnú terasu sídliska L'adoveň (Ul. Nade Hejnej/Mazúrova a kopec nad Jahodníkmi). Venoval sa aj poľovníctvu (najmä otázkam poľovnej stráže a poľovného hospodárstva) a jeho problémom venoval rad odborných a popularizačných článkov v odbornej tlači, prispieval o. i. aj do Pravdy, Práce, Života Turca a Čs. rozhlasu v Ban. Bystrici. Aktívne pracoval v Zväze poľovníckych ochranných spolkov na Slovensku, bol spoluzakladateľom kynologického krúžku Slovenského poľovníckeho zväzu v Martine.
Zdroj a fotografia: Lexikón osobností Martina

Osobnosti

Ambróz Pivko

Advokát, verejný činiteľ, ochotnícky herec (* 6. 12. 1832 Martin - † 3. 3. 1910 Jasenovná na Orave). Bol zemianskeho pôvodu, čestný občan Martina (od 1863), manžel Anny, rod. Ballovej (spoluzakladateľka a prvej predsedníčky Živeny, ktorú viedla 20 rokov, podporovateľka vzdelávania žien). Ľudovú školu vychodil v Martine, potom študoval v rokoch 1845-1853 na evanjelickom lýceu v Bratislave, v rokoch 1853-1856 právo na univerzite vo Viedni. V rokoch 1862-1888 pôsobil v Martine, kde si otvoril advokátsku kanceláriu spolu s Pavlom Mudroňom v Tešíne, v rokoch 1888-1889 bol pokladníkom filiálky Tatrabanky v Dolnom Kubíne, od roku 1893 žil v oravskej Jasenovej u syna Ivana. Popri advokátskej praxi sa angažoval ako bojovník za práva Slovákov v Uhorsku a za používanie slovenského jazyka v súdnej praxi. Bol mecenášom slovenských kultúrnych inštitúcií, spoluzakladateľom a patrónom prvého martinského slov. gymnázia, v júni 1861 bol signatárom Memoranda národa slovenského a členom memorandovej delegácie vo Viedni, v roku 1863 zakladateľom a právnym zástupcom Matice, 1866 notárom prešporskej superintendencie, 1870 námestníkom Kníhtlačiarkeho účasťníarskeho spolku v Martine, od r. 1877 správcom martinskej Sporiteľne. V r. 1887 sa spolu s ďalšími spoluorganizátormi zaslúžil o úspech výstavky slovenských výšiviek – po násilnom zatvorení Matice najväčšom slovenskom kultúrom podujatí. Výstupoval v predstaveniach Slov. spevokolu. Svoju kultúrno-politickú činnosť natoľko zanedbal advokátsku prax, že svoju kanceláriu zadlžil a musel sa jej zrieknuť. Pochovaný je na cintoríne v Jasenovej, spolu s manželkou Annou.

Zdroj, fotografia: Lexikón osobností Martina

Problémy treba riešiť spoločne a postupne

Kristína Šubjaková

Z pozície poslankyne vidím veľký potenciál mesta Martina, a to hlavne v cestovnom ruchu. Fabrik je v regióne dostatok, bolo by potrebné zamerať sa na produkciu s vyššou pridanou hodnotou ako IT technológie, lebo potenciál tu je. Naše deti odchádzajú do Bratislavy, alebo do zahraničia – musíme im vytvoriť podmienky, aby tu ostávali, mali prácu a kvalitné bývanie aj v rodinných domoch.

Malé oddychové zóny

Spolu s kolegami vo výbore mestskej časti Stred sa snažíme v rámci možností spraviť pre centrum pozitívne veci, ale veľa našich rozhodnutí súvisí s financiami. Nedisponujeme takým balíkom peňazí ako iné časti, kde majú viac obyvateľov. Z obmedzeného rozpočtu sa snažíme zlepšiť kvalitu bývania, hlavne chodníkov, ciest, parkovania, ihrísk. Vo vnútroblokoch chceme vytvoriť malé oddychové zóny – na to netreba veľa peňazí – kde by mohli obyvatelia stráviť príjemné chvíle spolu s deťmi. Príkladom je vnútroblok na Hviezdoslavovej ul.

Centrum slúži všetkým

Čo sa týka centra – to by malo byť výkladnou skriňou Martina. Vytvoril sa tu veľký potenciál mestského prostredia vybudovaním pešej zóny, ktorou sa prepojili dve ulice i dve námestia. Základ je dobrý, ale treba ho rozvíjať, dopĺňať a treba sa oň starať. Navrhujem, aby sme spolu s odbornými inštitúciami mesta, a aj s autormi pešej zóny, urobili dosadbu zelene v pešej zóne a vylepšili vodné prvky. Bolo by na zváženie, aby MČ Stred dostala väčší rozpočet na svoj rozvoj, lebo centrum slúži všetkým Martinčanom a aj turistom. V centre sú napr. veľké požiadavky na parkovanie a naša mestská časť nemá financie na veľké parkoviská. Pripravujeme parkovisko za ZUŠ na Mudroňovej ul. a bola by som rada, keby sa mu venovala pozornosť, pretože

táto škola vychováva 1200 detí a parkovisko by zároveň slúžilo aj širšej verejnosti.

Námestia jedno po druhom

Pešia zóna má dve koncové námestia – Vajanského a Námestie SNP. Už asi pred 10 rokmi sa uskutočnila súťaž návrhov na Vajanského nám. Pod ním má byť dvojpodlažné podzemné parkovanie (300 miest), ktoré zatiaľ v Martine nie je a myslím si, že centru môže výrazným spôsobom pomôcť. V súvislosti s aktivitami, ktoré sa okolo námestia črtajú, v bývalej Neografii, alebo v Dome kultúry (Strojár), áut pribúda..., pre mesto to bude veľké finančné sústo, preto verím, že sa nájde spoluinvestor, ktorý v tom pomôže. Spoločnými silami môže vyrásť veľmi pekné námestie, ktoré budem podporovať. Druhou lokalitou je Námestie SNP pri kostole a obchodnom centre. Toto námestie by mohlo vyrásť veľmi rýchlo, v priebehu tohto volebného obdobia, a môže výrazne prispieť k zvýšeniu kvality pobytu v pešej zóne. Architektonická štúdia je už na svete a považujem ju za veľmi dobrú. Štúdia rieši

v námestí veľa zelene, vodný prvok a oddychové zóny. Vo väzbe na obchodné centrum by to bola „topka“ tohto volebného obdobia a bola by som veľmi rada, keby sa nám to podarilo. Musíme urýchliť všetky projekčné a administratívne procesy. Považujem za vhodnejšie prehodnotiť rozhodnutie vypísať novú súťaž a vyťažiť potenciál už jestvujúceho riešenia. Čas sú peniaze a čaká nás ešte veľa práce na príprave – vidím to tak na dva roky a v treťom roku by sme mohli začať s realizáciou – ale iba ak by sme začali už teraz. Súťaž bude stáť 50-100 tisíc eur, ktoré je lepšie vložiť do projektov a o to skôr začať.

Plánov je dost. V Martine je veľa inštitúcií a firiem, ktoré pre mesto pracujú, alebo mesto má v nich podiel, bola by som rada, keby nám pomohli zabezpečiť hlavne nový mestský mobiliár a detské herné prvky. Všetko nedokážeme finančne utiahnuť z rozpočtu mestskej časti Stred. Keby sme spojili sily, spoločne by sme dosiahli väčší rozvoj kvality bývania v centre mesta.

Pripravil: (bk)

Bez kvalitnej dopravnej infraštruktúry nie je možný rozvoj mesta

Križovatka ulíc Jilemnického a Severná. Foto: ICh

Predseda VMČ Sever Jozef Krištoffy, ktorý je zároveň predsedom komisie regionálneho rozvoja a cestovného ruchu, ako aj členom poslaneckého klubu Platforma, sa pre MN vyjadril na nasledovné témy.

ROZVOJ BÝVANIA

Jozef Krištoffy

„Od decembra 2018, ako som sa stal poslancom mestského zastupiteľstva, tak som zdôrazňoval viaceré témy, ktoré sú, myslím si, prioritou pre mesto Martin nielen v tomto volebnom období. Jednou z nich je aj rozvoj bývania, aby sa naši občania nemuseli sťahovať do satelitných obcí, odkiaľ majú oveľa horšiu dostupnosť do práce, škôl, na nákupy, za športom, kultúrou, zábavou či inou občianskou vybavenosťou. V neposlednom rade je takéto dochádzanie autami, keď dopravný systém kapacitne nestačí a vznikajú kolóny, neekologické. Okrem toho mesto prichádza o podielové dane, nakoľko už to nie sú naši občania. Preto podporujem rozvoj bývania v Martine, ktorý je koncepčný, systémový a v rámci platného územného plánu vypracovaného odborníkmi.“

„Máme tu komunikácie, ktoré sa postavili ešte za minulého režimu, ale za posledných 30 rokov sme vybudovali len 3 km ciest. A to je hanba!“

PRÍSTUP NA TERASY

„Dôležité je, že už na prvom stretnutí s primátorom mesta Martin sme presadili, aby ťažké mechanizmy prechádzali v období výstavby Martinských terás cez Tehelnú ul. Bola to základná požiadavka obyvateľov Severnej ul., s ktorou sme sa, samozrejme, okamžite stotožnili, lebo nemôžeme pripustiť, aby nákladné autá negatívne ovplyvnili bezpečnosť a komfort života v našej mestskej časti. Ako vyplýva z platného územného plánu, v budúcnosti bude toto územie taktiež napojené na vonkajší východný mestský okruh. Najväčším problémom nie je ani tak prístup na Martinské terasy zo Severnej ul., ale nedostatočná dopravná infraštruktúra v Martine, o ktorej sa len rozpráva, ale nerealizuje sa, počnúc od riešenia križovatiek na celej Jilemnického ul. a končiac pri východnom okruhu.“

DOPRAVNÁ SITUÁCIA

„Doprava nám kolabuje na hlav-

ných tepnách a na zle riešených križovatkách. Ako poslanec za mestskú časť Sever chcem hlavne zdôrazniť preplnenú Jilemnického ul. Touto cestou, ktorá vedie stredom sídliska, tranzituje v oboch smeroch väčšina Martinčanov, hustota premávky sa každoročne zvyšuje, dopravné nehody (žiaľ, aj s vážnymi až fatálnymi následkami) pribúdajú, čoraz viac sú ohrození tiež chodci. Situácia s prihliadnutím na trend vývoja dopravného zaťaženia začína byť kritická. Ak to nebudeme riešiť v najbližšom období, bude hroziť výrazné zníženie komfortu života v našom meste až dopravný kolaps. Opätovne preto apelujem na vedenie mesta, aby sa otázkou križovatiek na Jilemnického ul. (najmä z ulíc Tehelná, Východná i Severná a na kruhovom objazde v Košútoch) začalo intenzívnejšie zaoberať. Čo sa týka „kruháča“, na zasadnutí mestského zastupiteľstva sme v auguste 2019 schválili prípravu projektovej dokumentácie definitívneho riešenia tejto provizórnej kruhovej križovatky v Košútoch a prvej etapy východného okruhu po Sklabinskú ul. Je to prvý významný krok, na ktorý treba nadviazať, pretože čokoľvek chceme v našom meste rozvíjať, tak to nie je možné bez poriadnej a kvalitnej dopravnej infraštruktúry. Práve preto som od začiatku svojho pôsobenia začal otvárať tému východného okruhu mesta Martin, z ktorého netreba robiť strašiaka, lebo pôjde o obyčajnú obslužnú dvojpruhovú mestskú komunikáciu. Jej vybudovanie odľahčí Jilemnického ul., prispeje k plynulejšej a bezpečnejšej doprave v Košútoch, na Severe a centre mesta. V konečnom dôsledku to bude prínosom pre mesto i blízky región. Pomôže to všetkým obyvateľom Martina i priľahlých obcí na východnej strane Turca k pokojnému životu bez preplnených ciest a kolón. A pevne verím, že aj k zníženiu nehodovosti. Pri pohľade na vývoj dopravy bolo už včera neskoro. Už nemôžeme viac čakať. Máme tu cesty, ktoré sa postavili ešte za minulého režimu, ale za posledných 30 rokov sme vybudovali len 3 km ciest. A to je hanba!“

Autor: Ľubomír Chochula

Osobnosti

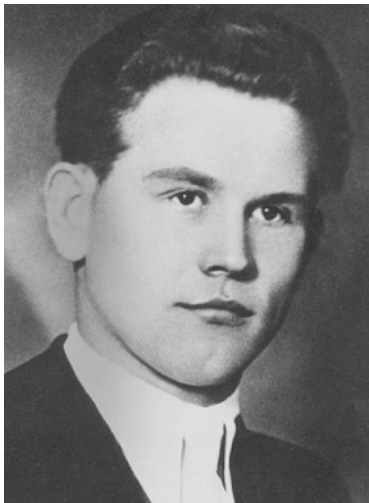

Ivan Juraj Pivko

Národnokultúrny pracovník, bankový úradník, statkár (* 26. 4. 1867 Martin - † 31. 10. 1939 Dolný Kubín). Bol zemianskeho pôvodu, syn Ambróza Pivka (čestného občana Martina – advokáta a organizátora verejného života, bankového úradníka a námestníka KÚS-u) a Anny, rod. Ballovej (spoluzakladateľky a prvej predsedníčky Živeny, ktorú viedla 20 rokov, podporovateľky vzdelávania žien) a brat Vladimíra Vojtecha Pivka (advokáta, organizátora národného a kultúrneho hnutia na Dolnej zemi, verejného notára v Bratislave). Ľudovú školu vychodil v Martine, v r. 1877-82 gymnázium v B. Bystrici, v r. 1882-83 ev. lýceum Bratislave, v rokoch 1883-1884 vyššiu živnostenskú školu J. Končakowského v Tešíne, roku 1885 praxoval u kupca (neskoršieho riaditeľa Tatrabanky) J. Houdka v Ružomberku a J. Fábryho v Budapešti, 1886-88 pôsobil ako účtovník v Bukurešti, po vojenskej službe v r. 1890-1914 bol pokladníkom filiálky Tatrabanky v Dolnom Kubíne, 1914-1918 dôstojník rakúsko-uhorskej armády, v rokoch 1918-1922 na zdravotnej dovolenke (liečil sa z malárie), 1923-1932 námestník správcu filiálky Tatrabanky vo Zvolene, od roku 1932 žil na dôchodku. Bol členom Slovenskej národnej strany, s jej programom kandidoval vo voľbách do uhorského snemu vo voľbách roku 1901 a 1905 vo volebnom okrese Dolný Kubín, v roku 1906 vo volebnom okrese Giraltovec. Napísal brožúrku o praktikách volebného boja v Uhorsku, v roku 1908 bol za národnú činnosť väznený v Segedíne. Prispieval do Národných novín a Hlásnika. Člen Muzeálnej slovenskej spoločnosti v Martine, Matice slovenskej a Slovenského národného múzea. Pochovaný je na Orave na cintoríne v Jasenovej, kde sa zachoval pivkovský klasicistický kaštieľ.

Zdroj, fotografia: Lexikón osobností Martina

Osobnosti

Miloš Uher

Partizánsky veliteľ, vlastenec (* 27. 7. 1914 Lubina - † 27. 2. 1945 Cetuna). Narodil sa v rodine chudobného dedinského kováča. Po základnej vojenskej službe chcel byť pohraničnikom, žiadosť mu zamietli. R. 1939 mobilizoval a zúčastnil sa pohraničnej vojny proti Poľsku. Neskôr, už ako civil, sa dvakrát pokúsil opustiť Slovensko, no neúspešne. Po návrate z väzenia sa zamestnal ako na Starej Turej a na Myjave. Hneď po vyhlásení SNP zorganizoval partizánsky oddiel Hurban a stal sa jeho veliteľom. Využil tak svoje vodcovské sklony, prirodzenú autoritu a schopnosť rýchleho rozhodovania sa v zložitých situáciách. Oddiel Hurban 1. 9. 1944 sa spojil s oddielom Medvedeva, čím sa vytvorila silná bojascapná skupina o sile 400 mužov, súčasť 2.čs. partizánskej brigády J. V. Stalina (V oddieli bojovali po úteku z koncentračného tábora bojovali v partizánskom oddiele Hurban aj Alfréd Wetzler a Rudolf Vrba, ktorí podali svetu podrobnú správu o nacistických zločinoch v Osvienčime.) V lesoch Bielych Karpát a okolí vyvíjal pozoruhodné bojové aktivity. Zahynul v známom neľútostnom a nerovnom cetunskom boji s protipartizánskym oddielom Abwehrgruppe 218-Edelweiss a POHG (Pohotovostné oddiely Hlinkovej gardy) Pri celodennom boji Miloš Uher padol za nevyjasnených okolností (bol zastrelený od chrbta). Bol povýšený do hodnosti kapitán in memoriam a vyznamenaný in memoriam Radom SNPI. triedy (1945), Radom Červenej hviezdy (1969) a Štefánikovým radom 4. stupňa 8. mája 1992. Je pochovaný na vrchu Roh pri Lubine, kde má aj pomník. V Martine je po ňom pomenovaná ulica na Stráňach (okrem toho aj v Bratislave, Košiciach ai.).
Zdroj, fotografia: Pravda, wikipédia, obeclubina.sk, mytrencin.sk

Details robia diela dokonalými...

Ulica Kalná (Panovo) si zasluži funkčné osvetlenie po celej dĺžke

Ako sa vám žije na Podháji, čo oceňujete v jeho rozvoji a čo vám chýba?

Ján Gustiňák

Ing. arch. Ján Gustiňák, Podhájska – Mestská časť Podhájska je viac-menej ustálená obytná

zóna s dostatočnou miestnou vybavenosťou, takže by som sa sústredil viac – menej na problematiku obnovy a udržateľnosti existujúceho prostredia voči civilizačným vplyvom, hlavne dopravy a životného prostredia. Myslím si, že z tohto hľadiska je potrebné sústrediť sa na systém miestnej dopravy, stačí v postupných krokoch podpory inej, ako automobilovej dopravy – pešej, a cyklistickej, čo nie je investične náročné. V tomto smere je to v Martine rozbehnuté celkom dobre, uvediem však niektoré príklady z miestnej časti, kde vidím značný priestor pre zlepšenie podpory a bezpečnosti alternatívnej dopravy :
- vybudovanie pešieho chodníka pozdĺž Ul. hrdinov SNP; tento koridor je značne intenzívny pre rekreačných turistov, smerujúcich na Martinské hole takmer denne - obnova chodníka, prípadne cyklistického pruhu, a hlavne funkčného osvetlenia pozdĺž Ul. Kalná pozdĺž rieky Turiec (spojnica medzi ul.

Robotnícka a Ul. Čs. armády, ktorá sa stala dopravným intenzívnym koridorom) - dobudovanie chodníka, prípadne cyklistického pruhu pozdĺž Ul. Pltníky – Priekopská (spojnica medzi Podhájom a Priekopou), ktorá zaznamenala obrovský dopravný nárast. Veľký potenciál má nábrežie Turca v polohe športových hál. Myslím, že by sa malo pri stavebných prestavbách príslušného priestoru pamätať na blízkosť nábrežia, podobne, ako sa podarilo realizovať nábrežie v úseku OC Tulip a obytnej zóny Podhájska. Tento priestor, najmä takmer nevyužívaná plocha parkoviska bývalého ZTS, je dôležitý pre prepojenie Podhájsky s mestom. Čo sa týka mesta Martin z hľadiska zariadení vyššej občianskej vybavenosti, nahromadili sa mimoriadne rozsiahle a investične náročné výzvy : multifunkčná hala, moderný futbalový štadión, dopravné systémy,.... Všetko zariadenia, ktoré by mesto s veľkosťou a významom Martina malo mať...

Michal Riabič

Michal Riabič, dizajner, Podhájska – Podhájska má krásne nábrežie, po ktorom sa dá prechádzať,

bicyklovať, čokoľvek..., ale sú tam minimálne tri miesta, kde sa človeku ťažko prechádza.

Popri rieke Turiec je to všade pekné, chodievame tam aj s dcérou na bicykli, ale ak sa máme odtiaľ dostať do mesta, je to problém – starý betónový most cez rieku je úzky a má síce obojstranne chodník, ale užužký, na šírku bicykla..., ani jeden sa nedá prejsť normálne, vyhnúť sa je technicky nemožné, človek buď narazí do múra, alebo musí zoskočiť na cestu. Dostať sa tadiaľ s deťmi do mesta je bieda. Keď pokračujeme ďalej – cez železničné priecestie, kde nie je ani jeden chodník, takže jeho prechod nemá žiadne správne riešenie. Ak ideme po cyklotrase smerom ku OMV, je tam prerušenie, asi 5 metrov, kde je len štrk, na trase chýba osvetlenie a napriek osвете brigádám sa tam stále objaví väčšia-menšia skládka odpadu... Ja tomu nerozumiem, ale je to tak. (Nehovoriac o tom, že cyklotrasa je na viacerých miestach pri križovaní hlavnej cesty ukončená obrubníkom, bez plynulého prejazdu.)

Podobne chýba napojenie z cyklotrasy smerom na jediné podhájske námestie – zas je tam na približne troch metroch len štrk a mega kaluže. Alebo medzi ulicami Timravy a Gorkého je urobené krásne nové parkovisko, ale chýba naň napojenie – autá chodia po nespevnenom povrchu. V princípe ide o skoro banálne veci, details, ktoré sú však veľmi dôležité a práve oni dotvárajú celkový obraz. Už sme si asi zvykli, že žijeme v krajine, kde si musíme so všetkým poradiť, ale mne je to ľúto. Nemuselo by to tak byť.

Autor, foto: (mbk)

Úzke chodníky na moste sú nebezpečné

„V roku 2019 rezonoval problém kruhovej križovatky“

Táto kruhová križovatka je trňom v oku už dlhšie. Foto: l'ch

Dušan Kubička je poslancom mestského zastupiteľstva už tretie volebné obdobie. Venuje sa hlavne cyklooprave, environmentálnym témam a športu. Členovi poslaneckého klubu Občianskych poslancov sme položili zopár otázok.

Dušan Kubička

Čo považuješ za najväčší problém v Košútoch?
Ťažko pomenovať najväčší problém Košút.

Pre niekoho to môže byť len malá bariéra na chodníku pred vchodom do domu, pre iného zasa obava z budovania východného okruhu. V roku 2019 však asi najviac rezonoval problém kruhovej križovatky v Košútoch, ktorý mal byť, podľa mňa, už dávno a definitívne vyriešený. Každému, kto aspoň trochu sleduje dianie v Košútoch a na Severe, určite neunikol problém okolo Martinských terás. V roku 2019 už dvakrát dostala „na frak“ iniciatíva obyvateľov oboch mestských častí, ktorí vyslovili petíciou svoj názor, že si neželajú, aby sa tento projekt realizoval, resp. aby viedlo dopravné napojenie na Terasy cez Severnú ul. Toto považujem za veľký problém aj preto, že v občianskej spoločnosti by mal byť hlas ľudu (v tomto prípade obyvateľov, ktorých sa

tento zámer bezprostredne dotkne) braný na väčší zreteľ. Ja mám pocit, že sa vyhovelo niekoľkým jednotlivcom na úkor veľkej skupiny ľudí.

„Chýba mi jasné smerovanie mesta, jeho jednoznačná vízia.“

Ako sa pozeráš celkovo na mesto z hľadiska jeho rozvoja a potenciálu?

Martin je moje rodné mesto a mám ho rád. Niekedy mi však pripadá slovo ROZVOJ akosi novodobou mantrou, ktorá nás prenasleduje na každom kroku. Mesto nám poskytuje takmer všetky bežné služby, ktoré k životu potrebujeme. My ľudia sme však z roka na rok náročnejší a vyžadujeme stále viac. To je na jednej strane pochopiteľné. Na druhej strane neradi uberáme zo svojho vlastného životného komfortu. Chceme mať všetko na dosah, rýchlo, najlepšie a pritom si neuvedomujeme, že toto všetko je na úkor niečoho. A preto nejdeme konkrétne menovať, čo by sa dalo, aký máme potenciál ako mesto. Ťažko totiž niečo rozvíjať, keď sa nedokážeme poriadne postarať o to, čo tu už máme. Najlepším a zároveň najhorším príkladom sú naše cesty. Chceme východný okruh a pritom v meste budeme jazdiť po deravých miestnych komunikáciách.

Si spokojný s rozpočtom mesta na rok 2020, chýba ti tam niečo?
V rozpočte sú pokryté všetky služby, ktoré musí mesto pre svojich

obyvateľov zabezpečiť. S tým som spokojný. Chýba mi tam však jasné smerovanie nášho mesta. Jeho jednoznačná vízia. Dohoda na jednej-dvoch najväznejších prioritách a všeobecná zhoda zastupiteľstva pre takéto zábery. Ja som v rozpočte toto nevidel. Dokonca aj úver, ktorý bol schválený, nie je na niečo konkrétne. Na tom sa vraj ešte dohodneme. Zdá sa mi, že by to malo byť naopak. Najskôr dohoda a potom sa bavme o úvere.

Na čo by sa mesto najviac malo zamerať?

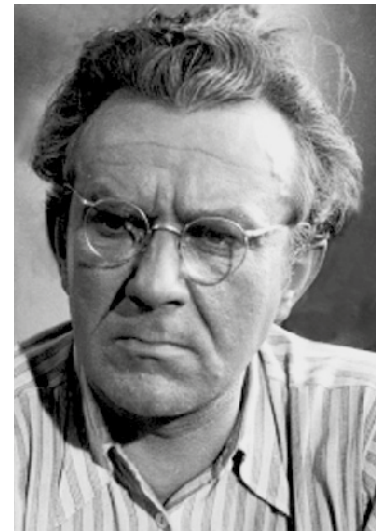
Podľa môjho názoru by sme sa v prvom rade mali zamerať na prospech nášho mesta. Nemám na mysli len ten ekonomický, ale názorový. Prospech pre Martinčanov. Naše zastupiteľstvo sa delí na tábory, ktoré proti sebe viac bojujú, ako robia niečo pre obyvateľov. Takáto politika sa mi nepáči, hoci som jej súčasťou. Práve preto by som si priať, aby po roku širokých laktov nastalo trojročné obdobie spolupráce a väčšej zhody.

Budeš iniciovať ďalší rozvoj cykloopravy v Martine a regióne?

Samozrejme, že budem, pokiaľ tomu bude naklonené vedenie mesta a poslanci. Lebo martinskí cyklisti každoročne dokazujú v celonárodnej súťaži, že chcú v našom meste jazdiť bezpečne a že je ich značné množstvo.

Autor: Ľubomír Chochula

Osobnosti

Eugen Medek

Slovenský herec, autor textov a ľudový rozprávač (* 13. 12. 1905, Náchod – † 29. 10. 1949, Martin). V roku 1919 sa s rodičmi presťahoval z Čiech do Dolného Kubína, kde neskôr prevzal po otcovi holičstvo. Tu sa začal venovať aj ochotníckemu divadlu ako herec i režisér. V rokoch 1938-1943 pôsobil v divadelnom odbore Združenia evanjelickej mládeže v Považskej Bystrici. Od roku 1943 žil v Martine, kde formálne pracoval ako člen Ústredia slovenských ochotníckych divadiel (ÚSOD) a pôsobil ako člen Slovenského spevokolu a Slovenského komorného divadla, kde vďaka svojmu živelnému prejavu vytvoril množstvo charakterových (i komických) aj tragických postáv. Počas Slovenského národného povstania účinkoval vo Frontovom divadle a spolupodielal sa na vysielaní Slobodného slovenského vysielateľa v Banskej Bystrici. Kvôli tejto činnosti bol v roku 1945 väznený aj s otcom v koncentračnom tábore v Puppingu. Po skončení vojny pokračoval v hereckej kariére a stal sa výraznou osobnosťou moderného slovenského herectva. V roku 1948 hral napr. vo filme Paľo Bielika Vlčie diery (ako učiteľ Lieskovský). E. Medek bol vyznamenaný Zlatým odznakom ÚSOD-u (Ústredie slovenských ochotníckych divadiel). Zomrel predčasne v roku 1949 na následky srdcového ochorenia, ktoré bolo dôsledkom vojnových útrap v koncentračnom tábore, a je pochovaný na Národnom cintoríne v Martine.

Zdroj: kniznicapb.sk, narodnycintorion.com, wikipedia, fotografia Slovenský filmový ústav

Osobnosti

Viera Bukvová-Daxnerová

Ochotnícka herečka, prekladateľka a úradníčka (* 8. 3. 1893 Tisovec - † 11. 3. 1962 Bratislava)

Dcéra verejného činiteľa a bankového úradníka Ivana Daxnera

a vnučka štúrovca, osnovateľa a signatára Memoranda národa slovenského (1861) Štefana Marka Daxnera. Navštevovala meštiansku školu v Tešíne, do Martina sa prisťahovala r. 1905, ale v r. 1912 sa vystaňovala do USA. Neskôr sa vrátila a s manželom, geometrom J. Bukvom sa usadila v Martine. Od r. 1930 pôsobila v Slovenskej poisťovni v Bratislave, počas druhej svetovej vojny sa vrátila do Martina, kde pracovala v predajni spolku Lipa. Posledné roky života strávila opäť v Bratislave.

Od detstva hrávala ochotnícke divadlo a vytvorila aj niekoľko dospelých titulných postáv v Slovenskom spevokole. Hrávala na klavíri a spievala operné árie. V r. 1912 stvárnila jednu z hlavných úloh v opere Čarostrelec. Znalosť angličtiny využila v prekladoch šestnástich významných diel anglických a amerických spisovateľov.

Pochovaná je v Martine v rodinnom daxnerovskom hrobe na Národnom cintoríne.

Zdroj, fotografia: Lexikón osobností Martina, Lexikón slovenských žien, narodnycintorin.sk

Rubriku pripravuje: Michal Beňadik

Koncom starého roka pribudli na sídlisku polopodzemné kontajnery

Od decembra 2019 je realitou nové stojisko na polopodzemné kontajnery. Foto: mm

Od polovice decembra 2019 je v mestskej časti Záturčie stojisko na polopodzemné kontajnery, ktoré sa nachádza oproti strednej zastávke MHD v priestore po zbúranom nefunkčnom nadchode uprostred sídliska.

Ide o moderné, efektívne i estetické riešenie nakladania s odpadom. Využitie priestor pod úrovňou zeme ako úložisko na odpad má niekoľko výhod v porovnaní s klasickým konvenčným spôsobom. Napr. do veľkokapacitných kontajnerov sa zmestí viac odpadu, teda netreba taký počet plechových či plastových nádob, ktoré skôr hyzdia prostredie. Keďže dve tretiny odpadu sú uložené pod zemou, v okolí nebude toľko zápachu, ani toľko neporiadku.

Poslanec za mestskú časť Záturčie Martin Makovník pre MN upresnil: „Pôvodne to malo byť zrealizované už koncom minulého volebného obdobia, ale

pre problémy spojené s nútenou správou sa to posunulo a až teraz máme v Záturčí osadené prvé kontajnery v zemi. Sú to štyri veľké nádoby, jedna je kombinovaná z dvoch dielov na komunálny odpad a sklo, druhá na komunálny odpad, tretia na plasty a posledná na papier. V Záturčí sme si vybrali tri lokality na takéto stojiská. Začali sme v tejto časti sídliska, ďalšie by sme chceli osadiť v blízkosti Ul. Furdeka a Makovického ul.“

V Záturčí sa v roku 2019 uskutočnilo niekoľko skrášľovacích akcií. Motoristi oceňujú dve nové parkoviská, čím sa zvýšila kapacita parkovacích miest, ako aj vyasfaltovaný úsek cesty ku kaštielu, čo zlepšilo prístup aj do Nového Martina. Chodci kvitujú nové chodníky, ktoré prispievajú k ich väčšej bezpečnosti. Rodičia a deti majú radosť z nového altánku pri detskom ihrisku v centrálnej časti sídliska.

S rekonštrukciou kultúrneho domu sa začne v roku 2020. Foto: lch

Na jeseň 2019 zrekonštruovali minifutbalové ihrisko. Foto: lch

Mládež a športovci sa tešia z kompletne zrekonštruovaného minifutbalového ihriska s novým umelým trávnikom. Úspechom sa tiež skončil Záturčiansky deň (september 2019). Aké najbližšie výzvy čakajú Záturčie? „Veľkou výzvou je rekonštrukcia kultúrneho domu. V rozpočte mesta Martin na rok 2020 je na prvú etapu schválených 250 000 eur. Ďalej, radi by sme našu mestskú časť prepojili s Pltníkmi lávkou ponad rieku Turiec, čo by bolo aj napojenie na budovanú cyklocestičku z Martina do Vrútok. Chceme skultúrniť celé prostredie v rámci Záturčia, hlavne východnú časť Ul. Aurela Stodolu, ktorá nie je dostavaná. V spolupráci s Turvodom potrebujeme odstrániť bývalý a nefunkčný vodojem nad Záturčím. Mňa by potešila výstavba 250 m atletického tartanového oválu v areáli ZŠ A. Stodolu. Ak sa bude otvárať rozpočet, tak by sme mohli nájsť zdroje na to (asi 200 000 eur), lebo je to v pláne budúcich investičných akcií. Podporujem myšlienku, že by v mestských častiach mala byť pri každej ZŠ minimálne jedna atletická dráha. Čo sa týka celého mesta, tak z hľadiska rozvoja turizmu a cestovného ruchu ma ako poslanca, občana i lyžiara, mrzí, že zastupiteľstvo neschválilo iniciatívu ohľadne výstavby kabínkovej lanovky na Martinské hole. Myslím si, že keby sa postavila lanovka a urobil sa dobrý podnikateľský plán, potom by sa investícia vrátila a projekt by bol ziskový. Verím, že v roku 2020 bude zastupiteľstvo prijímať správne rozhodnutia.“

Autor: Ľubomír Chochula

Zaostrené na detské ihriská

Vizualizácia detského ihriska - atraktívne detské prvky pre viac vekových kategórií, vedľa môže byť aj dopravné ihrisko

Na decembrovom mestskom zastupiteľstve sa schválil návrh rozpočtu, že do jednotlivých mestských častí pôjdu finančné prostriedky na výstavbu detských ihrísk.

Celkovo bolo v rozpočte vyčlenených 500 000 eur, kde každá mestská časť dostane približne 71 000 eur. Ja som podal pozmeňovací návrh, aby boli tieto peniaze rozdelené do mestských častí podľa počtu

obyvateľov. Priekopa ako najväčšia časť dostane nepomerne menej peňazí z rozpočtu. Takýto kľúč na rozdelenie je výhodnejší pre menšie mestské časti, ktoré dostanú rovnakú sumu ako Priekopa. No tento môj návrh nebol v zastupiteľstve podporený. Od 1. januára platí nová legislatíva a detské ihriská musia prejsť bezpečnostným auditom. Ak nebudú spĺňať bezpečnostné normy, musia byť odstránené. Aj preto bolo dôležité dať do mestských

častí finančné prostriedky určené na výstavbu detských ihrísk. V Priekope dlhodobo absentuje veľké centrálné detské ihrisko a práve preto sme spoločne poslanci za Priekopu

priniesli návrh, ktorý je zatiaľ len v podobe vizualizácie ihriska pred ZŠ Dolinského. Tento park by sa zmenil na miesto stretávania sa rodín s deťmi, nakoľko okrem tejto realizácie nových detských prvkov by sme vedeli využiť nepoužívané asfaltové plochy na detské dopravné ihrisko. Detské prvky, ktoré by boli z Dolinského parku odstránené, by sme zrepasovali, vynovili a posunuli by sme ich na iné miesta v mestskej časti. Tým by samotný centrálny park pôsobil jednotne a celistvo, tak ako to je to na vizualizácii.

S týmto našim zámerom sa chceme podeliť aj s obyvateľmi Priekopy a zároveň sa ich spýtať na ich názor a potrebu jednotlivých detských prvkov, tak aby sme vyšli v ústrety ich požiadavkám a aby bol park účelne využívaný. Verím, že pokiaľ bude mať detské ihrisko a samotný park „hlavu a päť“, bude využívaný a znovu ožije detským smiechom :)

Autor, foto: Stanislav Thomka

Vizualizácia návrhu detského ihriska v parku pred ZŠ Dolinského

Vizualizácia detského ihriska - atraktívne detské prvky na štrkovom podlaží

Vizualizácia detského ihriska - detské prvky s lavičkami pre rodičov

Osobnosti

Anton Novák

Kníhtlačiar, spisovateľ, novinár a vydavateľ, tlačiarenský manažér (* 16. 1. 1878 Banská Bystrica-Uľanka - † 21. 1. 1971 Martin). Narodil sa v rodine kováča.

Otec troch synov, z nich Ján Novák (1921-1944) bol známy grafik a ilustrátor. Ľudovú školu vychodil v Uľanke, v rokoch 1889-1993 sa vyučil za kníhtlačiaru u K. Salvu v Ružomberku. Pôsobil v tlačiarňach v Budapešti, Ružomberku, v rokoch 1902 a 1906-1909 v Pittsburghu, New Yorku, Chicagu ai. (USA), v rokoch 1909-1924 ako typograf (méter a korektor) v Kníhtlačiariskom účastinárskom spolku v Martine, s výnimkou rokov 1916-1919, keď pôsobil v ružomerskej tlačiarňach Lev. V rokoch 1925-1940 bol správcom Novej kníhtlačiarne v Martine, 1940-1945 technický správca matičnej tlačiarne Neografia, 1945-1950 jej korektor. Roku 1919 technický spolupracovník prvej slovenskej známky, tzv. Martinského desaťbloku. V roku 1925 bol spolu s rodinou Šulcovcov (A. Novák bol zaťom F. Šulca) spoluzakladateľom Novej kníhtlačiarne v Martine, ktorá prešla roku 1940 do vlastníctva Matice slovenskej a po r. 1941 aj s jej strojovým parkom do tlačiarne Neografia ako jej priamy predchodca. Rozvíjateľ martinskej polygrafie, okrem iného od r. 1919 aj zodpovedný redaktor Národných novín v Martine, v r. 1919 spoluzakladateľ Slov. remeselníckej jednoty v Martine a od r. 1926 redaktor jej Slov. remeselníka. Člen Muzeálnej slovenskej spoločnosti, Slov. spevokolu v Martine, Matice ai. spolkov, vydal vo viacerých vydaniach rozprávky, povesti a príhody zo slovenského života i z prostredia amerických Slovákov.

V roku 1900 bol uhorskými úradmi dva mesiace väznený v B. Bystrici v procese Ambra Pietra. Je pochovaný na Národnom cintoríne v Martine.

Zdroj, fotografia: Martinské typografissimo, narodnycintoron.com, slovakiana.sk

Dozvuky výberového konania na riaditeľa ZŠ s MŠ Hurbanova

O post riaditeľa ZŠ s MŠ Hurbanova zabojovali na výberovom konaní, ktoré sa v priestoroch tejto školy konalo 5. decembra 2019, dvaja uchádzači. Z hlasovania 13-člennej rady školy (t. j. výberovej komisie) vyplýva, že Eva Královancová dostala 7 hlasov, kým jej súperka Renáta Mračková o jeden menej.

Eva Královancová: „Na ZŠ s MŠ Hurbanova pôsobím od roku 2010 ako učiteľka 2. stupňa s aprobáciou matematica-informatika. Počas pôsobenia na škole sa aktívne zapájam do jej fungovania, keďže som členkou rozšíreného vedenia školy. Po skončení vysokej školy som pracovala na ZŠ SNP v Sučanoch. Počet rokov priamej pedagogickej činnosti je viac ako 9 rokov. Počas pôsobenia na škole som úspešne absolvovala niekoľko kontinuálnych vzdelávaní a vykonala prvú a druhú atestáciu. Udalosťami, ktoré sa stali hneď po vyhlásení výsledkov výberového konania, som zostala veľmi zaskočená. Spustila sa vlna kritiky a osočovania mojej osoby, ale aj rodinných príslušníkov. Do výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa školy som vstupovala s cieľmi pokračovať v ďalšom budovaní a napredovaní školy. V prípade neúspechu som mala v pláne vrátiť sa na miesto pedagogického zamestnanca. Pre upokojenie napätia atmosféry na škole, čo je mojou prioritou, bude potrebná spolupráca všetkých zamestnancov školy. Na prvom mieste je žiak a výchovno-vzdelávací proces. Mali by sme k tomu pristupovať vysoko profesionálne. Stretla som sa

s množstvom klamstiev, či už formou sociálnych sietí a médií. Mrzí ma, že ani jeden z kritikov ma neoslovil a nedal mi možnosť sa vyjadriť k nepravdivým informáciám. Verím, že širokú verejnosť, rodičov, žiakov a aj kolegov presvedčím svojou prácou. Moje ciele sú hlbšie popísané v návrhu koncepcie rozvoja školy, ktorú som predkladala na výberovom konaní. Je to otvorený dokument, ktorý by som rada predstavila aj na pedagogickej rade. Myslím si, že vťahnutím širokej verejnosti do udalosti okolo voľby nového riaditeľa školy došlo k strate dobrého mena „Hurbanky“. Chcem jej opätovne vrátiť status najlepšej školy v Martine. Škola má dlhú tradíciu spojenú s MŠK Fomat Martin, preto ma mrzelo, že sa začali šíriť dezinformácie o zrušení tejto spolupráce. Už v koncepcii som sa opierala o spoluprácu s klubom a vytvorením školského oficiálneho tímu roztlieskavačiek. Čo sa týka mojej budúcnosti ako poslankyne mestského zastupiteľstva, tak podľa zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Z.z. §11 ods. 2 písm. c) je pozícia poslanca nezlučiteľná s funkciou štatutárneho orgánu rozpočtovej organizácie. Preto sa po vymenovaní na post riaditeľky školy vzdám v zákonnej lehote poslanskeho mandátu.“

Renáta Mračková: „Na ZŠ Hurbanova som pôsobila 29 rokov. Najskôr ako učiteľ, posledných osem rokov ako zástupca ZŠ. Do školy som priniesla metódu Krok za krokom, programovanie s Baltikom, internetovú žiacku knižku, internetovú triednu knihu, začali sme vyučovať metódu Hejného matematiky, v anglickom jazyku Jolly Phonics. Posunuli sme športovú prípravu od 3. ročníka v rámci školského vzdelávacieho programu, získali financie na pedagogických asistentov. Za posledných osem rokov vzrástol počet žiakov viac ako o 100

a sme vyhľadávaná škola v meste. Toto všetko stálo nemálo úsilia, času nielen mňa, ale hlavne kolegov, pre ktorých je povolanie učiteľ nie ako zamestnanie, ale poslanie. Snažili sme sa, aby „Hurbanka“ bola škola, kde sa dobre cítia žiaci, učitelia, ale i rodičia, ktorí nemajú problém povedať si svoj názor, pripomienku. Vždy boli vypočutí a problémy sa riešili. Aj keď sme najväčšia škola, žili sme ako veľká rodina. Pár mesiacov pred výberovým konaním som dostávala indície, že o „Hurbanke“ je už dávno rozhodnuté. Stále som verila, že toto je škola, kde formujeme budúce osobnosti, sem takéto veci nepatria. Že ľudia majú zdravý rozum a hlavne svedomie. Preto som pred voľbami nikomu nič nesľubovala, nikoho som sa nesnažila ovplyvniť. Čo sa spustilo potom, ma len presvedčilo, že svoju prácu som robila a robíme dobre, a aj keď to dopadlo takto, otvorilo to oči mnohým z nás. Po voľbách som očakávala, že naša pani kolegyňa príde medzi nás a povie, aby sme to spoločne skúsili. Určite by som ju podporila. Ale keď ešte nie je ani vo funkcii a namiesto dialógu príde pred kolegov s právnikom... S takýmto človekom nedokážem spolupracovať.“

Slavomír Šuch: „Zápisnicu z výberového konania (je zverejnená na webovej stránke školy) podpísalo jednohlasne všetkých trinást členov výberovej komisie, ktorej som bol predsedom. Nikto nebol proti, nikto nespochybnil právoplatnosť uskutočnenej voľby. Neskoršia zmena názoru niektorých členov školskej rady je preto prekvapujúca a zarážajúca. Anketu, ktorú školskí zamestnanci medzi sebou mimo platnej legislatívy usporiadali ešte pred samotným výberovým konaním, nemá ani odporúčací, tobôž nie záväzný charakter; jej hodnota je čisto informatívna. Člen školskej rady pri voľbe riaditeľa zvažuje viac faktorov. Ak chce niekto hodnotiť silu odporúčania výsledkov ankety medzi zamestnancami, je na úrovni 57 percent zamestnancov hlasujúcich za p. Mračkovú. Existuje platný legislatívny rámec výberového konania, ktorý bol striktno dodržaný a viedol ku zvoleniu

Slavomír Šuch

p. Královancovej za riaditeľku školy. Kto má rád „Hurbanku“ a myslí to s ňou dobre, tak sa zdrží akýchkoľvek neetických, nelegálnych aktivít na základe dojmov a dezinformácií či zámerných manipulácií a nechá nové vedenie školy ukázať, či voľba výberovej komisie bola správna.“

Ivan Bučko

Ivan Bučko: „Mnoho ľudí sa ma pýta, prečo nastal nebyvalý rozruch okolo voľby nového riaditeľa školy na Hurbanovej ul. Vyjadril

by som v krátkosti môj pohľad, ako člena rady školy, ktorý sa voľby zúčastnil. Korektné musím priznať, že voľba prebehla formálne správne v duchu platnej legislatívy. Postupne sa vynárajú skutočnosti, ktoré naznačujú, že o novom riaditeľovi školy nerozhodlo výberové konanie, ale celý proces bol smerovaný tak, aby vyhral zriaďovateľom vopred vybraný uchádzač. V septembri bolo účelovo zmenené zloženie rady školy, kde mestské zastupiteľstvo odsúhlasilo nové obsadenie v rozpore so zvyklosťami, ktoré doteraz platili. Je k dispozícii rukou písaný zoznam členov rady s tým, ako budú hlasovať, vytvorený pred dátumom oficiálnej voľby. Proces samotnej voľby sa snažili niektorí členovia rady školy maximálne urýchliť napríklad aj tým, že na ústne vypočutie kandidátov bolo stanovených len 10 minút, čo pri 13 členoch rady bol nedostatočný čas. Po dodatočnom návrhu bol predĺžený na 20 minút. Pre mňa osobne, ako aj pre ďalších 5 členov rady, s ktorými som hovoril, bol rozdiel medzi kandidátmi jednoznačný v prospech nakoniec nezvolenej kandidátky. Problém je podľa môjho názoru v tom, že sa hlasuje tajne, s vylúčením odbornej či laickej verejnosti. Tým sa proces zneprehľadní a stáva sa, že nevyhrá lepší kandidát. Ale na to sme na Slovensku zvyknutí. Pýtam sa, kto má záujem na tom, aby školu viedol človek bez manažérskych schopností, bez skúseností s riadením a s podporou len približne 15 percent zamestnancov školy.“

* Pozn.: Eva Královancová bola vymenovaná do funkcie riaditeľky ZŠ s MŠ Hurbanova od 1. januára 2020.
Autor: Ľubomír Chochula

„Utilitarizmus jednotlivcov nemôže byť silnejší ako spoločný záujem“

V ankete sme respondentom-občanom položili túto otázku: **Ste spokojný s tým, ako sa mesto vyvíja, ako hodnotíte rok 2019, čo očakávate od roku 2020 a aké sú vaše priority z hľadiska rozvoja Martina, na čo by sa mesto najviac malo zamerať?**

Peter Magvaši

PETER MAGVAŠI (bývalý politik a minister): „Na rok 2019 sa dá pozerat' z rôznych uhlov pohľadu. Z hľadiska

financii je dôležité, že nútená správa je minulosťou a mesto tak už nemusí pracovať v krízovom režime. Lenže, aby Martin mohol napredovať, to si vyžaduje iný prístup mestských poslancov. Žiaľ, musím povedať, že zo súčasného mestského zastupiteľstva som sklamaný. Utilitarizmus jednotlivcov nemôže byť silnejší ako spoločný záujem v duchu komplexného a dlhodobého rozvoja mesta. Apelujem na väčšiu spoluprácu a zdravý rozum. Mať nadšenie z novovyasfaltovaných a zrekonštruovaných ulíc absolútne nestačí. Martin sa musí dostať do pozície, že sa stane vyhladávaným mestom nielen v regióne severozápadného Slovenska. Nielen dnes, ale aj v budúcnosti. Chce to štrukturálne zmeny, vytvoriť infraštruktúru pre rozvojové záležitosti, vzájomne to prepojiť, aby mohla z toho vzniknúť trvalo udržateľná synergia. Martin v ére svojej prosperity a rozmachu mal integrátora v ZTS. V súčasnosti to musí byť samospráva, ale taká, kde sa bude myslieť a konať na úrovni 21. storočia. Prvým hlavným cieľom by malo byť zariadenie úpadok mesta Martin a reštartovať ho. Spojíť sily a nelikvidovať strategické konanie mesta ako celku samoučnosťou a úzkoprým konaním roztrieštených skupín jednotlivcov vidiacich len svoj prospech a obdiv.“

Peter Cabada

PETER CABADAJ (kultúrny historik, manažér kultúry): „Keďže sa venujem kultúre, pozornosť zameriam na túto problema-

tiku. Hlboko ma sklámalo, že mesto adekvátnym spôsobom nereagovalo

na 25. výročie prijatia Zákona NR SR č. 241/1994 o Martine ako centre národnej kultúry Slovákov. Dlhodobu u nás panuje vnímanie, že kultúrny život sa deje sám od seba, respektíve ho organizujú rôzne inštitúcie, a to stačí. Takéto a podobné uvažovanie je však z pohľadu budúcnosti (nielen) Martina choré a aj škodlivé súčasne. V našom meste neexistuje nijaký záujem zapojiť do diania tvorivosť, niečo investovať a oživiť príbeh so silným potenciálom, pritiahnúť ľudí. Tomuto dnes zvykneme hovoriť kreatívny priemysel. Závery mnohých odborných štúdií hovoria jednoznačne, že takzvaná kultúrna a kreatívna ekonomika má zásadný vplyv na viaceré životne dôležité funkcie mesta. Vedeniu metropoly Turca odporúčam, aby konečne prestalo chápať kultúru ako nejakú „nadstavbu“ a požíerača peňazí. Ide totiž o kľúčový faktor z pohľadu ekonomickej prosperity, sociálnej súdržnosti, životného štýlu obyvateľstva, atraktívnosti pre domáci aj medzinárodný cestovný ruch, pocitu spolupatričnosti občanov k mestu... Zároveň kultúra priťahuje vzdelanú pracovnú silu, pomáha možnosti tvorivej sebarealizácie, vzdelávania a osobnostného rastu. Ak chceme v budúcim roku zmeniť nepriaznivú realitu, treba čo najskôr vecne zmapovať a analyzovať súčasný stav. Potom na základe dát vytvoriť funkčnú stratégiu rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu v Martine. Zároveň treba okamžite pristúpiť k postupnému zabezpečeniu priaznivých podmienok pre kultúru, vytvoriť napríklad mestské kultúrne centrum, alebo aspoň zriadiť funkciu koordinátora pre kultúru a kreatívny priemysel (môže fungovať pri kancelárii primátora), ktorý bude mať na starosti prierezové politiky a bude komunikovať s koordinátormi pre ďalšie strategické oblasti.“

Adriana Kuricová

ADRIANA KURICOVÁ: „Rok 2019 hodnotím pozitívne, realizujú sa investičné akcie a mesto sa nejakým spôsobom vyví-

ja. Veľmi oceňujem, že po niekoľkoročnej odmlke postavili klzisko na Divadelnom námestí v pešej zóne. Teraz si občania, ktorí majú radi korčuľovanie, môžu vybrať pre nich vhodnejšiu alternatívu, buď klzisko na zimnom štadióne, kde však korčuľovať v takom dave nie je veľmi príjemné, alebo otvorené klzisko

v centre mesta, kde však treba počítať s poveternostnými podmienkami. Mne sa v Martine žije dobre. Samozrejme, niektoré veci mi prekážajú, ako napr. ulice preplnené autami. Treba zlepšiť dopravnú infraštruktúru, viac podporovať turizmus a častejšie organizovať kultúrne a športové podujatia, aby mladá generácia mala dôvod niekam ísť a nesesedela doma pri televízoroch a počítačoch.“

Milan Ftopek st.

MILAN FTOPEK st.: „Podľa toho, čo som čítal alebo sledoval zo záznamu, primátor sa snaží, ale svoje záujmy majú aj poslanci.

V zastupiteľstve je „stará garda“, ktorá ide vo svojich šlapajach, ale aj nováčikovia. Byť proti všetkým a všetkému nie je riešenie. Takisto je udivujúce, ak sa niekto tomu nerozumie. Poslanci a primátor by mali viac spolu rokovať a nachádzať kompromisy; hľadať konsenzus v prospech Martina. Ak sa to nepodarí, mesto sa nikam nepohne a nebudú sa realizovať inováčné programy, ktoré by ho mohli naštartovať. Cieľom má byť predsa zlepšenie života občanov. Napr. aj prostredníctvom smart programov a riešení. To mi chýba. Ďalej, nepáči sa mi, že sa ide znižovať frekvencia spojov MHD. V tejto súvislosti by možno za úvahu stálo využiť na prepravu ľudí bikesharing. Z hľadiska športu by mesto malo, podľa mňa, hlavne podporovať tri nosné športy – futbal, hokej a atletiku. V oblasti zdravotníctva by som privítal, keby bolo viac odborných ambulancií, lebo čakacie doby sú dlhé. Naopak, načo je v meste toľko veľá lekármi? Výhrady mám tiež k Mudroňovej ul., ktorú by mali prerobiť, lebo sú tam dve polikliniky, lekáreň, ale problém je s parkovaním. Takisto by bolo dobré, keby sa vytvorili lepšie podmienky pre starších ľudí. No a budovu Millénia, prezývanú „skleník“, navrhujem využiť na výstavy miestnych, ľudových a art umelcov.“

Martin Ruman

MARTIN RUMAN: „Žijem v Záturčí, kde sa v roku 2019 urobilo toho dosť, pribudli parkoviská, osvetlenie,

zrekonštruovalo sa športové ihrisko. Škoda, že neopravili aj susedné workoutové cvičisko, kde je na zemi len gumové podložie, cez ktoré prerastá burina a je tam blato. Teraz poslanci schválili peniaze na rekonštrukciu kultúrneho domu v Záturčí, čo kvitujem, ale otázku je, ako sa bude potom využívať. Napr. taký festival Dotyky a spojenia by sa podľa mňa nemal odohrávať len na centrálnom námestí, ale aj v iných mestských častiach. Čo sa týka ďalších vecí, som zvedavý, či sa bude pokračovať v iniciatíve rekonštruovať námestie pred kostolom a tržnicou. Je to potrebné, ale mesto by sa malo sústreďiť aj na iné veci. Napr. zlepšiť kontrolnú činnosť voči organizáciám, s ktorými spolupracuje, ako aj inovovať dopravný systém a zriadiť pri železničnej stanici zastávku MHD v oboch smeroch. Tak, ako je to napr. vo Vrútkach.“

Stanislava Ursínyová

STANISLAVA URSÍNYOVÁ: „Keďže mám k športu kladný vzťah, som rada, že sa v Martine začala budovať cyklotrasa

do Vrútok. Teším sa, keď bude hotová a budeme sa môcť aj s deťmi po nej previezť. Takisto vitam, že sa na Pltníkoch postavilo tréningové futbalové ihrisko a pumptrackový areál, ale som spokojná aj s tým, že odštartovali výstavbu atletickej dráhy pri Spojenej škole pod „slimákom“. Pozitívne tiež hodnotím, že priestor SIM-u v Priekope poskytuje dobré možnosti na voľnočasové i športové aktivity (bicykel, inline). Žijem v Priekope, kde by som privítala viac detských ihrísk. Mňa ako psíčarku by potešilo, keby urobili v lokalite za Lidlom v rámci rekonštrukcie starého futbalového ihriska aj výbehy pre psov. V roku 2020 bude treba pokračovať v rozbehnutých projektoch, snažiť sa riešiť dopravnú infraštruktúru, nedostatok parkovacích miest a ďalšie. Z väčších investičných akcií by som podporila výstavbu kabínkovej lanovky na Martinské hole. Tým by sa obmedzila automobilová doprava na Martinky, čo by bolo prínosom z hľadiska životného prostredia i bezpečnosti, lebo jazdí po tej zdevastovanej ceste je veľmi riskantné. Myslím si, že nová lanovka by pomohla rozvoju cestovného ruchu, turizmu a športu.“

Autor: Ľubomír Chochula
Foto: archív

Stúpa nám počet priaznivcov, chceme sa ďalej zlepšiť

Na slovíčko...

Lýdia Moricová

Kultúrna scéna je príspevková organizácia zriadená mestom Martin, ktorej hlavnou činnosťou je organizovanie predovšetkým neziskových podujatí pre širokú verejnosť.

Cieľom je osloviť rôzne vekové kategórie tak, aby mal každý možnosť vybrať si z ponuky to, čo sa mu páči. Cieľom je, aby ľudia nesedeli doma pri televízoroch a počítačoch, ale aby vyšli von a mali možnosť stretávať sa so svojimi priateľmi na kultúrnych podujatiach.

Keď bilancujem rok 2019, okrem tradičných akcií sa nám podarilo zorganizovať aj nové podujatia ako napríklad Rozprávkové nedele počas Kultúrneho leta, Hudba

v záhrade v priestoroch Turčianskej galérie, svoje miesto majú aj divadielka pre deti v detskom centre Basta Fidli, Hviezdoslavov park ožil Stredovekým dňom a v kine Moskva sme prvýkrát zorganizovali koncert moskovskej kapely Vdochnovenie, ktorý zaznamenal medzi verejnosťou veľký úspech. Vianočný program v Martine sme spestrili o vianočné čítanie z diel slovenských autorov v antikvariáte Mädokýš, kde sa ako prví predstavili herci Slovenského komorného divadla v Martine Tomáš Grega s manželkou Katarínou, moderoval Ján Cíger. V tomto projekte mienime pokračovať každý mesiac a vždy s inou zaujímavou osobnosťou z oblasti kultúry. Svoju účasť potvrdili napríklad pani Magda Vášáryová, Marian Lechan, Marek Majeský. Každé čítanie bude mať obsahovo iný charakter, samozrejme, budeme o tom vždy aktuálne informovať.

Živý Betlehem. Nič lepšie sme nemohli vymyslieť. ☺ Naším predstávam, ako čo najviac priblížiť tradíciu Vianoc a vianočných sviatkov, vyhovela spolupráca s OZ Step Art s pani Zuzanou Kmetovou. Každé predstavenie počas dvoch dní (bolo ich sedem) si získalo čoraz väčší záujem divákov, aj napriek nepriaznivému počasiu, keď sme museli scénu presunúť na pódium. Anjelské husle v podaní Marka Rajta a vianočné piesne kapely A # Reunion tomu dodali tú pravú vianočnú atmosféru, aj keď

Živý Betlehem

chýbali snehové vločky ☺. Úžasné podujatie, ktoré bude mať tradičný charakter.

Veľká vďaka patrí aj školám a škôlkam za ich záujem prezentovať sa. Škoda, že ich bolo len pár, ale veríme, že každý rok ich bude viac. Myslíme si, že sme programom potešili veľký počet návštevníkov vianočných trhov, o čom svedčia ohlasy nielen na našom FB. Veľmi nás to teší, každý rok nám stúpa počet priaznivcov a to je vlastne ohodnotenie našej práce.

Čo pripravujeme pre Martinčanov v roku 2020? Aj keď Kultúrna scéna nemá vlastné priestory, budeme sa snažiť čo najviac využiť kino Moskva na organizovanie menších koncertov. Najbližšie

plánovaným je 14. 2. 2020 o 18:00 vystúpenie sólistov Donského kozáckeho chóru Volnij Don a ich hostí, spestrením programu bude Svetlana Vadko z Ukrajiny, ktorá maľuje obrazy pieskom. Počas Veľkonočných trhov, okrem iných, vystúpi kapela No Name, a Kultúrne leto - tam sa tešíme na Kiss Forever Band. ☺

Čo povedať na záver... Nový rok 2020 je numerologicky považovaný vo všetkých oblastiach za rok veľmi priaznivý. Poprajme si teda hlavne veľa zdravia, to je najdôležitejšie, a splnenie aj tých najtajnejších priání. ☺

Mgr. Lýdia Moricová, riaditeľka

foto: M. Tylka

Snehulička a trpaslíci

Team Revival Martin

Túžba po titule, ale aj ambícia zabojsovať o miesto v reprezentácii

Dostane Michal Fodrek šancu ukázať svoje kvality aj v reprezentácii Slovenska?

V jesennej časti Turčianskej hokejbalovej extraligy kraloval najúspešnejší klub tejto súťaže – osemnásobný majster Goldspart. Jedenásť zápasov, jedenásť víťazstiev v riadnom hracom čase, maximum možných bodov (33) – k tomu niet čo dodať. S najproduktívnejším hráčom Goldspartu, 28-ročným Michalom Fodrekom (8 stretnutí, 9 gólov a 14 asistencií) sme urobili rozhovor.

Ako hodnotíš jesennú fázu základnej časti súťaže?

Nemôžem ju hodnotiť nijako inak ako len pozitívne, lebo sme na prvom mieste bez straty bodu. Zaslúžene sme lídrom súťaže, podarilo sa nám zvíťaziť vo všetkých dueloch, ale udržať si neporaziteľnosť vôbec nebolo jednoduché. Naši najväčší súper (Fest Citron, Santa Monica i Diaková) nám na jeseň nič nedarovali. Hrali za nich špičkoví hokejbalisti. Museli sme vynaložiť veľa úsilia, aby sme ich zdolali. Pod vedením triumvirátu (Lazárik, Jurošek, Podhorský) sme hrali kvalitný hokejbal. Ale nebolo to len o hokejbalových schopnostiach. Bolo to aj o vynikajúcom, jednoliatom, súdržnom kolektíve, o atmosfére v tíme, o kamarátsve. O tom, že sme

sa tešili na zápasy, v ktorých sme ťahali za jeden povraz a bojovali jeden za druhého. Pôsobili sme ako fungujúca „rodina“. Aj preto sa nám tak darilo. Veľmi dôležitým faktorom nášho úspechu bolo tiež to, že sme dali do hry srdce a odovzdali na ihrisku všetky sily.

Úradujúci turčiansky majster Fest Citron zostal dvakrát na vašom štíte. Čo na to hovoríš?

Som veľmi rád, že sme nášho hlavného rivala dokázali dva razy pokoriť (4:2 a 8:4). Pred oboma našimi vzájomnými duelmi to bolo otvorené, ani jeden z tímov si nemohol byť istý víťazstvom. Vo vyrovnaných zápasoch neraz rozhodujú o výhre detaily, samozrejme, svoju rolu hrá šťastie. Naposledy sme zvíťazili o štyri góly, ale výsledné skóre je trochu skreslené, lebo počas hry to nevyzeralo na taký gólový rozdiel. Boli sme však efektívnejší v koncovke a výborne nám zachytil Peter Jurošek. V tomto našom záverečnom stretnutí na jeseň sme potvrdili svoju kvalitu a oprávnenosť byť na čele tabuľky.

Bude cieľom Goldspartu získať na jar 2020 celkovo už svoj deviaty titul šampióna Turca?

Vždy si dávame za cieľ prebojsovať sa do finále, ale, pochopiteľne,

každý z top tímov pomýšľa aj na titul. Play-off je ako keby nová súťaž. O úspechu rozhodne viac faktorov. Napr: bude to záležať na tom, ako sa jednotlivé tímy pripravujú po športovej, psychickej i taktickej stránke, ako sa zmení ich zostava, či už vplyvom zranení, chorôb, alebo naopak posilnením kádra, kto viac využije svoj strelecký potenciál, ako zachytajú gólmani. Kľúčom k úspechu bude aktuálna forma, ale aj to, ku komu sa prikloní šťastie. Niekedy len búsíte do obranných hradieb a ochrancu svätynne protivníka, pričom netrafíte ani prázdnu bránu, inokedy dáte gól, ako sa hovorí, z ničoho. V minulom play-off sme skončili v semifinále, keď nás ako víťaza základnej časti vyradil Fest Citron. Viaceri hovorili, že to bolo predčasné finále. Vtedy vyhrali „citronisti“ a my sme sa museli uspokojiť s bronzom. Verím, že ak znovu narazíme na seba vo vyradovacej časti, tak tentoraz bude šťastnejší Goldspart.

Akú kvalitu má podľa teba THbE v sezóne 2019/2020?

Prínosom je, že v nej účinkuje niekoľko veľmi šikovných hráčov so skúsenosťami z najvyššej slovenskej hokejbalovej súťaže, čím je potom aj turčianska extraliga zaujímavejšia. Napr: špičkové výkony podáva Rastislav Bielený (Fest Citron). Dovolím si tvrdiť, že je to jeden z najlepších útočníkov na Slovensku. Mrzí ma však, že turčianska extraliga má v aktuálnom ročníku len deväť účastníkov, teda o jedného menej ako v minulej sezóne, čo tiež o niečom svedčí. Mám rád hokejbal, začal som sa mu venovať ako 11-ročný, ale, žiaľ, tento šport nenapreduje. Už to nie je ako za mojich žiackych čias, keď som sa tešil na tréningy vtedajšieho Izoglobalu Martin. Spomínam si, ako som sa po absolvovaní svojho žiackeho tréningu potom išiel pozrieť na ten mužský s nádejou, či ma nezavolajú, aby som sa k nim pridal, keby ich bolo málo. Teraz pomaľo treba mladších prosieť (hovorím to vo všeobecnosti), aby prišli hrať, začali trénovať alebo niečo robiť.

Si útočníkom Goldspartu v THbE, ale aj obrancom Komety Vrútky (v jesennej časti 8 zápasov, 2 góly a 2 asistencie) v Slovenskej hokejbalovej extralige...

V Goldsparte som na jeseň hral

v útoku s Lukášom Tomkom a Michalom Tomečkom. A aj vďaka nim mám dobré individuálne štatistiky. Čo sa týka postu obrancu, v minulosti som bol kritizovaný za to, že som sa ako „bek“ častejšie zapájal do ofenzívy. Je to môj štýl, na čom sa nič nezmenilo ani v Komete. Rád podporujem útok aj ako obranca, ale, samozrejme, nesmie to byť na úkor povinnosti v defenzíve.

Ako si sa adaptoval v Komete, kam si pred touto sezónou prišiel z ŠKB Martin?

Oslovil ma Martin Kolčák. Nevedel som, čo ma čaká, ale s odstupom času to hodnotím ako dobrú voľbu. Som rád, že môžem byť častejšie s rodinkou a nemusím byť toľko z domu preč, ako keby som prijal iný angažmán. Kometa skončila na jeseň tretia v najvyššej hokejbalovej súťaži na Slovensku, čo je dobrá východisková pozícia pred jarnými výzvami. O to viac, že sme domáce zápasy hrávali pre rekonštrukciu vrútockého ihriska v Martine.

Čo hovoríš na to, že majster Slovenska v roku 2016 ŠKB Martin sa neprihlásil do SHbE?

V prvom rade treba povedať, že Peter Petrák a Richard Pobeha robili všetko pre to, aby klub fungoval. Martin bol v sezóne 2018/2019 bronzový, ale aj vtedy bol niekedy problém nazbierať potrebný počet hráčov. Žiaľ, ani v slovenskej extralige nie je hokejbalistov nazvyš. Navyše s aktívnou kariérou sa rozlúčili Michal Hrivnák a Maťo Ruttkay. Ak chce byť mužstvo v súťaži konkurencieschopné, musí mať široký káder, čo sa Martinu nepodarilo zrealizovať. Absolvovať extraligu s torzom hráčov, chodiť k súperom na „výlety“, nemalo zmysel. Vrútky, majster Slovenska v roku 2018, sú v tomto smere v inej pozícii, nakoľko sa systematicky venujú mládeži a vychovávajú si vlastných odchovancov.

Čo by si chcel ešte s hokejbalom dokázať?

V mojej kariére som získal slovenský titul s Martinom a tri turčianske tituly s Goldspartom. Rád by som tieto úspechy rozšíril o ďalšie na klubovej úrovni, ale chcem tiež zabojsovať o miesto v slovenskej reprezentácii. **Autor: Ľubomír Chochula**
Foto: archív

Ako je na tom martinský mužský a mládežnícky hokej?

Lídri svojich tímov, vľavo Martinčan Michal Murček, vpravo Marek Slovák z Capitals.

V polovici hokejovej sezóny 2019/2020 sme sa porozprávali s riaditeľom HK Vitar Martin a predsedom predstavenstva MHA Martin Milanom Murčekom.

Je vo vedení klubu „rytierov“ spokojnosť s tým, ako hrá mužstvo HK Vitar Martin a aké dosahuje výsledky?

Po vlaňajšej úspešnej sezóne, ktorá vyvrcholila našou účasťou vo finálovej sérii, keď sme Michalovciam boli rovnocenným súperom (v boji o celkový triumf v 1. lige sme prehrali 3:4 na zápasy), sme očakávali, že v aktuálnom ročníku nadviaže mužstvo na výkony z play-off. Úvod novej sezóny nám však nevyšiel podľa predstáv, výsledky síce neboli zlé, boli sme v popredí tabuľky, ale nie veľmi presvedčivý herný prejav nás utvrdil v zámere urobiť nejakú zmenu. Na post hlavného trénera sme angažovali skúseného kormidelníka Ernesta Bokroša, ktorý je v hokejových kruhoch uznávanou osobnosťou. Bol trénerom slovenskej reprezentačnej dvadsiatky a úspešný bol aj v extraligových tímoch na Slovensku či v Česku. Mrzí ma, že niekoľko kritikov vznášalo pri tomto mene na sociálnych sieťach určité obavy. Ale vlastne ma to ani neprekvapuje vzhľadom na to, v akom stave sa nachádza celá slovenská spoločnosť, keď dnes vás

na internete každý môže hejtovať a očierňovať len tak bez dôkazov. Je to otvorený a priamy človek, hovorí veci na rovinu, medzi nami nie sú žiadne temné komnaty. Vážim si na ňom, že je totálny profesionál, má vysoké nároky a cieľ, pre ktorý chce urobiť maximum. Je náročný na seba i hráčov, čo najmä mladým hokejistom môže pomôcť v ich výkonnostnom raste. Samozrejme, zlepšenie herného prejavu nemohlo nastať hneď, ale postupnými krokmi k tomu smerujeme. Pochopiteľne, ide nám aj o výsledky, lebo táto druhá najvyššia súťaž, ktorá sa teraz volá Slovenská hokejová liga, má vyššiu úroveň ako v minulom ročníku. Je vyrovnanjšia, nie je tam slabý súper, každý môže zdolať každého a nikto si nemôže byť ničím istý. Naše decembrové domáce víťazstvo nad najväčším favoritom Bratislavou Capitals 4:3 naznačilo, že sme na správnej ceste. Hráči dali do hry srdce, malo to emóciu, bola tam veľká túžba po víťazstve. Dúfam, že v tomto trende budeme pokračovať. Čiže, spokojnosť je s tým, že sa začína prejavovať rukopis trénera Bokroša, že sa trochu zmenil obraz hry, že je tu potenciál na to, aby mužstvo napredovalo a zabojovalo o čo najlepšie umiestnenie.

Na klubovej koncepcii (orientovať sa na vlastných odchovancov a dávať šancu mladým talentom) sa

ani v tejto sezóne nič nezmenilo. Ale uvažuje sa aj o posilnení kádru?

Nejaké zmeny už nastali. Rozlúčili sme sa s obrancom Filipom Oravcom a útočníkom Lukášom Zeliskom, ktorý je našim odchovancom. Oravec prišiel do tímu, keď sme ešte účinkovali v 2. lige, a Zeliska nás posilnil pred minulosťou. Máme široký káder; niekoho sme uvoľniť museli a napokon zostal čierny Peter v rukách tejto dvojice, ktorej však ďakujem za odvedené služby v prospech martinského hokeja. Naopak, angažovali sme útočníka Lukáša Žiaka. O neho sme prejavili záujem už koncom minulého ročníka, ale vtedy sme sa s jeho materským klubom (Lipt. Mikuláš) nedohodli. Teraz sme ho získali počas rozbehutej sezóny a po podpise zmluvy sa stal naším kmeňovým hráčom. Chceli by sme ešte posilniť defenzívu, rozdielový hráč by sa nám hodil aj v ofenzíve, a keďže brankársky post býva v play-off kľúčový, nevylučujem ani túto možnosť (po zranení Lukáša Gavaliera chytil za Martin aj český gólman Filip Krasanovský – pozn. red.). Do uzávierky prestupového termínu (15. februára 2020) je relatívne ešte dosť času. Ale o všetkom rozhodne finančná kondícia klubu. V tomto momente máme rozpočet len na súčasnú kabínu. Nechceme dopadnúť ako MHC, v ktorom sa kupovali posily bez finančného

krytia. A keď bublina splasla, klub zanikol. My sa snažíme hospodáriť zodpovedne, určite nepôjdeme do ekonomického rizika, lebo nechceme zadlžiť klub. Hoci sa nespoliehame len na mesto, máme aj sponzorov z podnikateľského prostredia, dúfam, že poslanci v zastupiteľstve napokon podporia martinský hokej, ktorý má 85-ročnú tradíciu.

Víťaz SHL postúpi do najvyššej súťaže priamo bez baráže, to je veľká motivácia, nie?

Súhlasím, robíme všetko pre to, aby sa to podarilo. To isté si želajú aj naši priaznivci. Vážim si, že zdravé jadro fanúšikov, to je zhruba tisícovka, ktorá je oddaná martinskému hokeju, chápe a rozumie aktuálnej situácii. Ďalších divákov musíme priťahovať len víťazstvami, o čo sa budeme usilovať. Uvidíme, ako to dopadne, bič bude plieskať na konci sezóny, ale ja verím mužstvu, realizačnému tímu, ako aj filozofii klubu.

Podstatnou zložkou martinského hokeja je MHA. Ako sa darí mládežníckym kategóriám?

Všetky naše mládežnícke tímy hrajú v najvyššej slovenskej súťaži. Škoda, že sa juniorka neprebojovala do nadstavbovej prvej šestky, lebo tým pádom by už mala istú účasť v play-off, ktorú si však ešte môže vybojovať. Problémy so záchranou nebude mať ani dorast. Ten pláva v pokojných vodách a spokojní môžeme byť aj s kadetmi. Čo sa týka starších a mladších žiakov, ako aj prípraviek, v týchto vekovo najnižších kategóriách nie sú výsledky až také dôležité. Ide o to, aby si chlapci vytvorili lásku k tomuto športu a aby rozvoj ich talentu nebol deformovaný tlakom na víťazstvá. Smerovanie je v akadémii dobre nastavené, už druhý rok máme vyrovnaný rozpočet, deťom sa venujú kvalitní tréneri. Do tréningového procesu sa v prípravkách zapájajú aj hokejisti mužského áčka (v pozícii trénerov), čo je pre tých najmenších adeptov hokeja veľkou motiváciou. Spolupráca s rodičmi je na solídnej úrovni. Naším cieľom je, aby to deti bavilo a aby tí najtalentovanejší nepremrhali svoje nadanie, ale ho neskôr uplatnili aj vo vyšších kategóriách.

**Autor: Ľubomír Chochula
Foto: chir**

Lukáš Žiak chce „rytierom“ pomôcť gólmi a asistenciami

Lukáš Žiak skóruje z trestného strielania. Foto: chir

Dvadsaťdvaročný krídelník „rytierov“ Lukáš Žiak má podpísanú zmluvu s HK Vitar Martin do konca sezóny.

Lukáš Žiak sa venuje hokeju od svojich piatich rokov, je odchovancom Lipt. Mikuláša, v ktorého drese hrával najvyššiu slovenskú súťaž. Pred touto sezónou bol na súpiske účastníka českej extraligy HC Vítkovice, ale napokon skončil v Havířove. „Bolo to sklamanie, celú prípravu som absolvoval vo Vítkoviciach, ale pred ostrým štartom ma poslali o súťaž nižšie. Po hokejovej stránke má 1. česká liga svoju kvalitu, v tom problém nebol, ale pre určité veci, ktoré nebudem konkretizovať, som tam nechcel zostať. Hľadal som iné riešenie. Som rád, že sme sa s vedením martinského klubu dohodli a môžem byť súčasťou mužstva. Spoluhráči ma medzi sebou prijali veľmi dobre, ochotne mi po-

mohli adaptovať sa na nové prostredie. S niektorými som sa ani nemusel zoznamovať. S Janom Tabačekom a Kubom Langhammerom som hrával v Lipt. Mikuláši a s Ferom Poliačekom sa poznám už veľmi dlho. V Martine je skvelý kolektív, čo je dobré znamenie pred rozhodujúcou fázou sezóny. Ak budeme hrať so srdcom, s plným nasadením, aktívne korčuľovať a prikloniť sa k nám šťastie, potom by sme mohli zabojovať o postup do elitnej súťaže. Mojou osobnou ambíciou je pomôcť tímu, či už gólmi, asistenciami alebo tvrdosťou v osobných súbojoch. Martinskí fanúšikovia sú jedineční, zaslúžia si veľký úspech. Dúfam, že im urobíme radosť,“ povedal pre MN Lukáš Žiak.

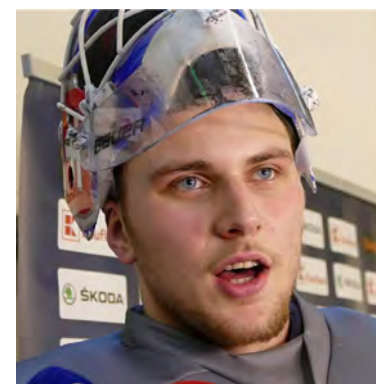
Martinčania na MS hráčov do 20 rokov v Česku

V Ostrave a Třinci sa na prelome rokov (26. decembra až 5. januára) uskutočnili majstrovstvá sveta hráčov do 20 rokov v ľadovom hokeji.

Na tomto šampionáte hrali za Slovensko traja odchovanci martinského hokeja – brankár Samuel Hlavaj (Sherbrooke Phoenix, kanadská QMJHL), obranca Martin Bučko (HC Košice) a útočník Adam Paulíny

(HK Vitar Martin), pričom členom realizačného tímu bol ako manažér Martinčan Tomáš Pšenka, video tréner Patrik Michnáč a kondičný tréner Matej Thomka, ktorý je pôvodne z Martina. Slovenskí hokejisti na tomto šampionáte neprekročili svoj tieň. Turnaj začali vydetým víťazstvom 3:1 nad Kazachstanom, ale následne vysoké prehry v skupine (s Fínskom 1:8, so Švajčiarskom 2:7 a Švédskom 2:6), ako aj porážka vo štvrtfinále

s Kanadou (1:6) len potvrdili, že chlapci na viac nemali. Konečné 8. miesto je reálnym obrazom slovenského juniorského hokeja. Slovenská dvadsiatka síce účasťou vo štvrtfinále a záchranou v elitnej kategórii splnila cieľ, ale športová verejnosť u nás čakala od mladíkov v dresoch s dvojkřížom na hrudi viac. Ktovie, či zrušenie projektu Slovensko „20“, ktorý v minulosti fungoval, nebolo chybou.

Pre Samuela Hlavaja to boli druhé MS „20“. Foto: SZLH

Ako hodnotia doterajší priebeh TFL zástupcovia vedúceho tria?

Rudolf Kralovanský (č. 33) napína sieť súpera. Foto: Jozef Králik

V Turčianskej florbalovej lige je do 9. januára prestávka. Po 12 kolách vedie pelotón Bernoláčik iba o skóre pred Medved'mi (obaja 24 bodov), tretí je Včelín s jednobodovou stratou. MN oslovili zástupcov troch najlepších mužstiev v jesennej časti.

Rudolf Kralovanský (kapitán Bernoláčika): „Chceli sme starý rok zavrieť víťazstvom, čo sa nám však nepodarilo. Proti Žiline (hralo sa 12. decembra) sme prehrávali po prvej tretine už 1:6, vtedy sme boli zrelí na utorák, ale potom mužstvo ukázalo charakter a vo zvyšných dvoch častiach sme skorigovali skóre na konečných 4:6. Pred štartom sezóny sme sa obávali, ako obstojíme v konkurencii najlepších mužstiev, ale až na zopár zakolísaní sme jesennú časť zvládli dobre. Na tréningoch sme pociťovali hľadanie herných situácií, čo sme potom pretavili v zápasoch. V tomto duchu chceme ďalej pokračovať, pracovať na zlepšení koncovky i defenzívy. Radi by sme do nového roku vykročili správnou nohou a znovu sa naladili na víťaznú vlnu.“

Peter Jurošek (tréner Medved'ov): „Keby nám niekto pred sezónou povedal, že budeme jej drvivú väčšinu na prvom mieste, asi by som ho považoval za bláznava. Rozpadli sa nám prvé dva útoky, a tak sme museli siahnuť do našej mládežníckej liahne z Florbalovej akadémie. Našťastie, mladíci vhodne doplnili zdravé jadro a výsledky sa napodiv dostavili. Vôbec ich však nepreceňujeme, ostávame nohami pevne na zemi. Sme realisti a vieme, že súper si už na nás dávajú oveľa väčší pozor ako na začiatku. Súťaž je neuveriteľne vyrovnaná. TFL patrí k najlepším organizovaným „mestským ligám“

na Slovensku. O jej úrovni svedčí, že v nej hráva viacero florbalistov so skúsenosťami z najvyššej súťaže. Už tradične pôsobí v TFL veľa hokejbalistov či hokejistov, čo je tiež prínosom.“

Martin Medek (opora Včelína): „Momentálne vládne v našej partii veľmi dobrá nálada, jesennú časť sme odohrali s chuťou. Na tabuľku sa nepozerala. Neženieme sa za triumfom v základnej časti, ale samozrejme, každé víťazstvo poteší. Čo sa týka play-off, čo iné ako obhajobu titulu si ťažko predstaviť? Bude to ťažšie ako vlani. Mrzí ma, že náš káder je oproti minulému ročníku trochu oslabený. Navyše, naši súper nám nič nedarujú. Zvláštnych skúseností (florbal hrám štvrtý rok) môžem povedať, že úroveň TFL sa každoročne zvyšuje. To ma teší. Tento šport má v Turci sľubnú budúcnosť. Deti sa mu venujú na školách, baví ich to a na tom sa dá stavať.“

Stranu pripravil:
Ľubomír Chochula

70-ročná história zaväzuje, teraz je prioritou mládež

Na oslave – horný rad zľava: Vladimír Pápeš, Peter Janík, Milan Janík, Jozef Kozák, Jaromír Halas, Ján Ilgo, Ladislav Chropovský, Jozef Görög, Adrián Chropovský. Dolný rad zľava: Vladimír Kušnier, Peter Rovnianek

Martinská hádzaná si 7. decembra 2019 pripomenula 70. výročie svojho vzniku. Na oslavách, ktoré organizoval klub MHÁK Martin, sa nielen spomínalo na krásne minulé časy.

Súčasný predseda a tréner MHÁK Martin, ktorý v minulosti pôsobil ako brankár, Ladislav Bíro st. pre MN povedal: „Začiatky boli ťažké, hádzanári nemali kde trénovať, zápasy sa hrávali na provizórnych

ihriskách, ale potom sa nadšenci v spolupráci so Strojárňami rozhodli postaviť ihrisko. Svojopomocne sa pokračovalo vo výstavbe areálu a tribúny. Hádzanársky štadión podporil rozvoj tohto športu. Klub sa od roku 1963 začal venovať aj mládeži, čo prinieslo ovocie o päť rokov neskôr, keď sme sa stali majstrami Československa v doraste. Na tento úspech sme nadviazali na Európskych hrách mládeže ziskom strieborných medailí. Svoju stopu v martinskej hádzanej

zanechali aj ženy. Tie si v roku 1958 pod vedením jedného zo zakladateľov klubu Milana Turčana vybojovali postup do najvyššej čs. súťaže. Muži Martina postúpili do elitnej ligy v Československu v roku 1968. “ Veľkým prínosom bol z hľadiska celoročnej prípravy rok 1971, keď sa hádzanári presunuli do športovej haly na Podháji. V roku 1977 vyhral Martin po druhý raz v histórii Československý pohár, čím si vybojoval právo štartovať v druhej najvýznamnejšej európskej

súťaži (Pohár víťazov pohárov), v ktorej sa dostal až do štvrtfinále. Ďalším medzníkom v histórii boli spoločenské zmeny po roku 1989, čo v hádzanej znamenalo ústup z pozícií a postupný útlm práce s mládežou. V roku 2003 po rozpade TJ vznikol klub MHÁK a ten sa od roku 2011 venuje nielen mužom, ale aj mládeži. Ladislava Bíro st. pre MN dodal: „Naše družstvá štartujú vo všetkých mládežníckych súťažiach. V spolupráci s mestom realizujeme projekt „Podme deti baviť pohybom“. Cieľom je to, aby si deti (posledný ročník MŠ a 1. a 2. ročník ZŠ) najsôr vytvorili vzťah k pohybu a pravidelnému cvičeniu. Okrem toho podporujeme rozvoj minihádzanej na základných školách v Martine a blízkom okolí. Krúžky minihádzanej sú určené pre chlapcov a dievčatá narodené v rokoch 2008 – 2011. Našou prioritou je práca s mládežou (mladšie žiačky, mladší a starší žiaci, dorastenci, mladší a starší dorast), ktorá sa prejavuje aj v tom, že v mužskom áčku (hrá v 1. slovenskej lige, čo je druhá najvyššia súťaž – pozn. red.) dostávajú priestor na výkonnostný rast mladé talenty. “ Treba dodať, že okrem MHÁK funguje v Martine ešte aj iný subjekt v hádzanej – Turčianska hádzanárska akadémia (vznikla v roku 2014).

Nielen futbaloví mládežníci dostali darček pod stromček

Novovybudované moderné futbalové ihrisko s umelým trávnikom oficiálne otvorili 5. decembra v lokalite Pltníky. Na tejto slávnosti sa z plejády prítomných aktérov vyjadrili pre MN traja zainteresovaní.

Gregory Delton (predseda VV Fomat Martin): „Toto ihrisko budú využívať všetky naše kategórie. Všetci sa z toho tešíme, že to úžasný pocit. Podmienky na tréning, najmä teraz v zimnom období, sa o dosť zlepšila. Na prvú etapu by mala nadviazať druhá fáza. Je na to stavebné povolenie, ale uvidíme, koľko peňazí sa na ďalšiu výstavbu podarí zohnať. Chceme sa pokračovať bývalému i súčasnému vedeniu mesta a všetkým, ktorí podporili Športpark Pltníky.“
Marián Turčina (športový riaditeľ mládeže Fomat): „Nové ihrisko pomôže športovému napredovaniu

všetkých detí, ktoré vo Fomate trénujú, či už sú to chlapci alebo dievčatá. Sme radi, že máme k dispozícii ďalšiu tréningovú a zápasovú plochu, lebo ihrisko pri ZŠ Hurbanova kapacitne nestačí a rozmerovo ani kvalitou povrchu nespĺňa požadované parametre. Na ihrisku so špičkovým umelým trávnikom na Pltníkoch, kde je aj moderné osvetlenie a závlahový systém, budeme môcť hrať zápasy v mládežníckych kategóriách. A to v období, počas ktorého nie je povinnosť ich absolvovať na prírodnom trávniku. U mužov sú prísnejšie kritéria, čo sa týka zápasového dejiska. Aj na stretnutia v 3. lige je potrebná určitá infraštruktúra (krytá tribúna na sedenie, šatne pre zdravotníkov na odber vzoriek a pod.), ktorá tu ešte chýba. Priznám sa, bol som trochu pesimista, či sa vôbec podarí uskutočniť prvú etapu, ale teraz

už dúfam, že sa bude v projekte pokračovať a vybudujú tiež druhé pomocné tréningové ihrisko, tribúnu so sociálnym zázemím, nehovoriac o tretej etape (hlavný štadión s prírodným trávnikom), ale to je momentálne hubbou budúcnosti.“

Peter Dedík (zástupca generálneho sekretára SFZ): „Všetci zúčastnení

priložili ruku k dielu. Zväz podporil tento projekt polmilionovou dotáciou. Vidieť deti hrať futbal na novom ihrisku, to je super, som nadšený. Martinská mládež bude mať teraz lepšie podmienky na tréningový proces. Myslím si, že tým pádom to bude deti viac baviť a pritiahne to k futbalu väčší počet adeptov tohto športu.“

Stranu pripravil: Ľubomír Chochula
Foto: chir

Mladší žiaci Fomatu U12 počas tréningu na novom ihrisku

Nový atletický štadión podporí rozvoj športu v Martine a Turci

Lucia Hrivnák Klocová sa teší na nový atletický štadión

Novým medzníkom v takmer 100-ročnej histórii martinskej atletiky je začatie výstavby moderného atletického štadióna (oficiálny štart bol 4. decembra 2019). V prvej etape vybudujú 400-metrový atletický ovál (8 dráh) s umelým tartanovým povrchom, plus sektory pre atletické disciplíny.

Stavbu 1. etapy atletického areálu pri Spojenej škole v Martine (investícia vo výške vyše 2,1 mil. eur) financujú Žilinský samosprávny kraj, mesto Martin, Slovenský atletický zväz, vláda SR a Občianske združenie Štadión. Žilinská župa i mesto Martin vyčlenili zo svojich rozpočtov na rok 2018 zhodne po 400-tisíc eur (tie boli následne presunuté na rok 2019) a v októbri 2019 schválila exekutíva SAZ štátnu podporu 23 žiadateľom v celkovej výške 5,45 mil. eur, medzi nimi aj martinskému projektu v čiastke 400-tisíc eur. To je maximálna suma podpory na jeden projekt a okrem Martina ju získali už len Žilina, B. Bystrica a Košice. Slávnostného aktu poklepania základného kameňa sa zúčastnili: predsedníčka ŽSK Erika Jurinová, primátor mesta Martin Ján Danko, duša projektu a šéf OZ Štadión Alexander Lilge, riaditeľ Spojenej školy Jozef Zanolit, poslanci mestského zastupiteľstva, prezident SAZ Peter Korčok, športovci a ďalší pozvaní hostia. Atletický štadión v Martine budú využívať Spojená škola Martin, AK ZŤS Martin a široká verejnosť. Cieľom tohto projektu

je zabezpečiť športovú činnosť študentov, prípravu a preteky atlétov a umožniť pohybovú aktivitu obyvateľom.

INVESTORI

Investormi 1. etapy atletického štadióna v Martine sú ŽSK a mesto Martin, zhotoviteľom je spoločnosť Športfinal. Termínom ukončenia je november 2020. Žilinská županka Erika Jurinová pre MN povedala: „Martin je prvým mestom v Žilinskom kraji, kde bude štadión s plnohodnotnou atletickou dráhou, ktorá bude spĺňať všetky požadované parametre. Teším sa z toho, že sa začalo s výstavbou a pevne verím, že koncom roka 2020 budú môcť atléti využívať tento športový areál. Zatiaľ máme ako župa na 1. etapu v rozpočte 400-tisíc eur, ale predpokladáme, že v roku 2020 to bude ešte o niečo viac. Teraz budeme veľmi zvažovať, aké ďalšie kroky podnikneme a kedy spustíme 2. etapu. Každopádne, stále to bude patriť medzi naše priority, lebo je potrebné nasmerovať mládež na aktivity, ktoré sú prospešné pre spoločnosť. Verím, že toto nové športovisko pomôže rozvoju atletiky v Martine i regiónu Turiec.“ Primátor mesta Martin Ján Danko pri tejto príležitosti podotkol: „Keď sa podarí dokončiť atletický štadión, bude to obrovský dar pre mladé generácie. Podporí sa tým športový rast detí a odpadne aj zdravotné riziko, ktoré súvisí s tým, že ak je atletická dráha menšia, ako je oficiálny rozmer, pri behu trpia najmä kĺby a chrbtica. Som rád, že na tomto finančne

náročnom projekte spolupracujeme so župou a atletickým zväzom, ale poďakovanie patrí všetkým, ktorí pomohli.“

Mimochodom, v rozpočte mesta Martin na rok 2020 je na atletický štadión uvedená suma 350-tisíc eur.

PREZIDENT

Prezident SAZ Peter Korčok pre MN ozrejmil: „Som veľmi rád, že najvyššiu dotáciu vo výške 400-tisíc eur dostal aj Martin, kde vyrástlo množstvo významných a úspešných atlétov ako Lucia Klocová, Štefan Balošák, Miroslav Vanko, Ivana Broznanová, Zuzana Zemková a ďalší. V súčasnosti sú to Gabika Gajanová a Andrej Paulíny, ktorí sú veľkými nádejami pre slovenskú atletiku do budúcnosti. Som presvedčený, že vybudovaním tohto športového areálu sa podmienky pre jeden z najstarších atletických klubov na Slovensku (AK ZŤS Martin) skvalitnia. Vytvorí sa lepšie možnosti na tréning, prípravu, ale aj na organizovanie súťaží. Budeme chcieť pomôcť aj v otázke vybavenosti štadióna a jednotlivých atletických sektorov.“

OLYMPIONICI

Štefan Balošák (dvojnásobný účastník OH) pre MN uviedol: „V Martine sme trochu zaspali dobu, ale veci sa konečne rozhybali. Ja som vyrastal na starom štadióne, potom som sa športovo rozvíjal v Dukle Banská Bystrica, kam som narukoval. Teším sa, že veľkú 400 m dráhu, ktorá je nenahraditeľnou súčasťou prípravy (250 m ovál je

skôr pre deti, nie pre dospelých) budeme mať už aj v Martine, kde sa vždy rodili atletické talenty.“

Lucia Hrivnák Klocová (trojnásobná účastníčka OH) pre MN povedala: „Po toľkých rokoch čakania je to ťažko uveriteľné, že sa v Martine dočkáme 400 m tartanovej dráhy. Po OH v Pekingu (2008) mi povedali, že martinský atletický štadión postavia skôr, ako sa začnú OH v Londýne (2012). Potom to malo byť ešte predtým, ako vzbĺkne olympijský oheň v Riu de Janeiro (2016). A nedokončí sa to ani do najbližšej olympiády, ktorá sa uskutoční v Tokiu (24. júla až 9. augusta 2020 – pozn. red.). Škoda, že sa to počas mojej aktívnej činnosti nestihlo zrealizovať, lebo už tri roky nesúťažím, ale na druhej strane som rada, že mladé talenty (venujem sa deťom v prípravke), ktorým odovzdam skúsenosti, budú mať lepšie podmienky na svoj výkonnostný rast. Nový štadión bude veľkým prínosom a veľmi to pomôže napredovaniu atletiky v Martine, lebo je rozdiel behať na 400 m ovále a na menšom, na ktorom v ostrých zákrutách trpia kĺby, šlachy a celé telo. Ja na súťažný comeback nepomýšľam. Také ambície nemám, som už matkou a na prvom mieste je rodina. Dúfam, že synček Adamko a dcérka Timejka budú mať pozitívny vzťah k akémukoľvek športu (nemusi to byť atletika), ktorý si vyberú, aby bol súčasťou ich života a mali z toho radosť.“

Autor, foto: Ľubomír Chochula

Štefan Balošák je na dráhe, ktorá sa zmení na nepoznanie

MARCEL MAŤOVČÍK JE KANDIDÁTOM V PARLAMENTNÝCH VOEBÁCH 2020 ZA STRANU DOBRÁ VOĽBA

Mgr. Marcel Maťovčík (47) je rodený Martinčan. Je poslancom mestského zastupiteľstva mesta Martin. Od roku 2016 je prednostom Okresného úradu v Martine. V tohtoročných parlamentných voľbách sa

rozhodol kandidovať za stranu Dobrá voľba pod číslom 23.

Prečo ste sa rozhodli kandidovať za stranu Dobrá voľba?

Moje rozhodnutie ovplyvnilo

dlhodobé presvedčenie, že sa dá stále spraviť viac, aby sa nám žilo lepšie nielen v našom meste, ale aj na Slovensku. Chcem, aby nastala pozitívna zmena a vybudovala sa dôvera v politikov. Chcem, aby aj Turiec mal svoje zastúpenie v parlamente, aby aj hlas nás, občanov Turca, bolo hlasnejšie počuť.

Strana Dobrá voľba ma oslovila svojimi riešeniami v oblasti zdravotníctva, lepšieho života pre seniorov, rodiny a mladých ľudí. Musíme začať bojovať za lepšiu a spravodlivú budúcnosť pre našich občanov. Strana Dobrá voľba ponúka tých správnych ľudí. A Dobrá voľba to určite dokáže.

Kto vás podporil vo vašom rozhodnutí?

Veľkú podporu cítim práve z perfektného tímu odborníkov, ktorí sú v strane Dobrá voľba, a tiež od mojej rodiny a priateľov. Silu pokračovať a vytrvať nám dáva každý jeden občan, ktorý

chce zmenu a verí, že sme tí správni ľudia, ktorí ju vedia priniesť.

Prečo by občania mali voliť práve vás?

Bol by som rád, keby ma občania zvolili preto, lebo poznajú moju doterajšiu prácu. Svoju prácu som vždy robil svedomito a s odhodlaním. Púšťal som sa do mnohých výziev. Aj naďalej chcem pokračovať v práci a rozšíriť svoje kompetencie, aby som mohol urobiť pre Slovensko a nás, Slovákov, viac. Byť súčasťou silného tímu je pre mňa výhodou. Skupina odhodlaných a šikovných ľudí dokáže priniesť veľa pozitívnych zmien. Budem rád, ak ma občania podporia svojím hlasom v parlamentných voľbách 2020 a budú sledovať pripravované akcie na facebookovej stránke Marcel Maťovčík, rovnako aj stránku www.dobravolba2020.sk.

Vopred všetkým ďakujem za podporu a dôveru.

Spoločnosť s dlhoročnou pôsobnosťou na trhu prijme do riadneho pracovného pomeru zamestnancov na pozície:

- **OBSLUHA TROJ- A PÄŤOSÉHO FRÉZOVACIEHO CNC CENTRA**
- **OBSLUHA SÚSTRUŽNÍCKEHO CENTRA**

POŽADUJEME

- vyučený v danej profesii a prax minimálne 3 roky
- znalosť čítania výkresovej dokumentácie
- zmysel pre kusovú a malosériovú výrobu
- zodpovednosť a vysoká kvalita práce

PONÚKAME

- výhody v rámci vnútorného motivačného systému spoločnosti
- možnosť odborného rastu a ďalšieho vzdelávania
- práca v príjemnom kolektíve a dobrom pracovnom prostredí
- mzda podľa schopnosti a výsledkov od 600 do 1100 eur

VAŠE ŽIADOSTI POSIELAJTE NA ADRESU

Viena international, s.r.o., Personálne oddelenie
Kráčiny 2, 036 01 Martin, T: 043 / 4200 104, E: kovac@viena.sk

Oslovíme iba tých záujemcov, ktorí spĺnia požadované kritériá.

**Chcete zázrak?
Sme tu pre vás.**

MARTIN

BANSKÁ BYSTRICA

KOŠICE

SANATÓRIUM HELIOS®

Centrum gynekológie a reprodukčnej medicíny

www.sanatoriumhelios.sk

**PENZIÓN
ĽADOVEŇ**

PRÍJMEME KUCHÁRA A ČAŠNÍKA

Svoje životopisy zasielajte na mailovú adresu:
info@penzionladoven.sk, alebo tel. 0903 586 271

PONUKA PRÁCE

ROBOTNÍK
MANIPULÁCIA S ODPADOVÝMI
NÁDOBAMI

900 € brutto
(základná zložka 480 €)

TRIEDIČ ODPADU

650 € brutto
(základná zložka 480 €)

VODIČ sk. C,T,E

900 - 1100 € brutto
(základná zložka 672€)

- **stravné lístky v hodnote 4€**
- **rekreačné poukazy**
- **mzda k 10. dňu v mesiaci**

Životopisy môžete posielat' na fatra@brantner.sk
Viac informácií na **043/421 13 33**

ZBER BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU

Zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu prebieha od začiatku marca do konca novembra zo 120l hnedých nádob z domácností v individuálnej bytovej výstavbe.

Ak Vám chýba už len 120l hnedá nádoba, podmienkou pre jej získanie je podpísaná zmluva o bezplatnom užívaní zbernej nádoby s mestom Martin, ktorú Vám poskytneme. Na základe podpísanej zmluvy je možné mať jeden kus hnedej zbernej nádoby pre jednu domácnosť. Pre imobilných občanov a dôchodcov zabezpečí rozvoz nádob spoločnosť Brantner Fatra s.r.o.

Viac informácií Vám poskytneme na telefónnom čísle 043/42 11 333 alebo emailom: fatra@brantner.sk

ZBERNÝ DVOR

Zberný dvor na Robotníckej ulici č. 20 v Martine slúži aj pre občanov mesta Martin. Zberný dvor je v tomto období otvorený každý pracovný deň od 10:00 do 18:00 h. Od 15.03. bude otvorený aj v sobotu od 07:00 do 15:00 h.

V zbernom dvore Vám preberieme nasledovné druhy odpadov:

- **objemný odpad** – starý nábytok, matrace, koberce, WC misy, umývadlá, vane, (do 500 kg/rok na jednu domácnosť v zmysle VZN Mesta Martin)
- **nebezpečný odpad** – olovené batérie a nikel-kadmiové batérie, použité automobilové oleje, obaly s obsahom nebezpečných látok, kyseliny,

rozpúšťadlá, fotochemické látky, pesticídy, farby, lepidlá, detergenty,

- **elektroodpad** – televízory, chladničky, mrazničky, monitory, počítače, vysávače, mikrovlnky, žehličky, práčky, žiarivky,
- **biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad** – tráva, lístie, konáre, kvety, ovocie a zelenina,
- **jedlé oleje a tuky**
- **plastové obaly vrátane obalového polystyrénu a plastový nábytok, kovy a kovové obaly, tetrapackové obaly, sklenené obaly a okenné sklo, papier a kartóny, drevený nábytok, šatstvo a textilie, tužkové batérie**
- **drobný stavebný odpad** – odpad z bežných udržiavacích prác, ktoré nevyžadujú stavebné povolenie ani ohlásenie stavebných prác stavebnému úradu.

lenie ani ohlásenie stavebných prác stavebnému úradu. Za drobný stavebný odpad, ktorý občan do zberného dvora odovzdá je povinný uhradiť sumu v hotovosti vo výške 26 €/tonu Mestu Martin pre rok 2020 na základe vážneho lístku zo Zberného dvora.

ZBER VIANOČNÝCH STROMČEKOV

Spoločnosť Brantner Fatra s.r.o. od 7.1.2020 zabezpečí zber a odvoz vianočných stromčekov. Obyvatelia mesta Martin môžu vianočné stromčeky ukladať ku stanovišti zberných nádob po 18. hodine pri bytových domoch, pred individuálne bytové výstavby na verejne prístupné miesto alebo ich bezplatne odovzdať na zbernom dvore. Vianočné stromčeky budú zoštiepkované a energeticky zhodnotené, preto Vás žiadame o odstránenie všetkých ozdôb, ktoré sa na stromčeku nachádzajú! Za pochopenie ďakujeme.

Pamätná tabuľa zakladateľovi futbalovej dynastie VW

Zľava: Ivan Čierny, Vladimír Weiss II. a Branislav Zacharides

Týždeň pred Štedrým dňom slávnostne odhalili na budove ZUŠ Frica Kafendu vo Vrútkach pamätnú tabuľu striebornému olympionikovi vo futbale a rodákovi z Vrútok Vladimírovi Weissovi I. (1939 – 2018). Zakladateľ futbalovej dynastie VW sa, žiaľ, tejto milej udalosti už nedožil, ale prítomný bol jeho 55-ročný syn Vladimír Weiss II. s manželkou.

Vrútočania si osobitnou formu a veľmi dôstojným spôsobom uctili pamiatku svojho úspešného rodáka. Na slávnosti sa okrem Weissovcov zúčastnili predstavitelia mesta Vrútky na čele s primátorom Branislavom Zacharidesom, mestskí poslanci, zástupca Slovenského olympijského a športového výboru Ivan Čierny,

zástupkyňa OK Turiec Elena Rezná, bývalí a súčasní členovia FC Attack Vrútky, zástupkyňa Turčianskeho futbalového zväzu Martina Žalmanová, pamätníci, príbuzní a priatelia rodiny. Ako podotkol Ivan Čierny, SOŠV chce svojou iniciatívou motivovať mládež k športovaniu, k odhaľovaniu pamätných tabuľ dochádza po celom Slovensku na školách, ktoré navštevovali slovenskí olympijskí medailisti. Tejto pocty sa 17. októbra 2019 v priestoroch ZŠ Jozefa Kronera v Martine dostalo aj odchovancovi martinského hokeja Róbertovi Švehlovi (bronz na OH 1992). A teraz najstaršiemu z futbalovej dynastie VW. Vrútocký primátor Branislav Zacharides na slávnosti poznamenal: „Teší ma, že vďaka

Vladimír Weiss II. s manželkou na slávnosti

nášmu významnému rodákovi nebudú Vrútky chýbať na mape Slovenska s podobnou tabuľou, ktorá je u nás nainštalovaná v priestoroch ZUŠ. Preto tam, lebo Vladimír Weiss I. chodil v rokoch 1945 až 1950 do Štátnej ľudovej školy chlapčenskej a tá vtedy sídlila v tejto budove.“

Vladimír Weiss I. začínal s futbalom v Lokomotive Vrútky, kde boli jeho rodičia hospodármi tamojšieho klubu. Svoj talent potom rozvíjal v ČH Bratislava. V drese tohto mužstva získal v roku 1959 (vtedy nemal ešte ani 20 rokov) majstrovský titul. Mimochodom, jeho spoluhráčom bola aj ďalšia veľká futbalová osobnosť s vrútockým domicilom – Adolf Scherer, ktorého najväčším úspechom je striebro s Československom na MS 1962 v Čile.

Vladimír Weiss I. zažil najslávnejšie obdobie v roku 1964, keď na poste obrancu odohral za Československo šesť stretnutí na OH v Tokiu (vrátane toho finálového s Maďarskom 1:2). V drese áčka Československa absolvoval tri zápasy a po skončení aktívnej činnosti pôsobil ako tréner. Bol nielen výborným športovcom, ale aj starostlivým otcom. Najmä po smrti svojej manželky (vtedy mal syn štrnásť rokov a dcéra desať), to nemal ľahké, ale o svoje deti sa postaral. Z napredovania svojho nástupcu a potom aj vnuka (Vladimír III.) mal veľkú radosť. Vladimír Weiss II., ktorý ako hráč reprezentoval Československo vo futbale na MS 1990, bol trénerom Slovenska na MS 2010 a naposledy trénoval Gruzínsko, bol dojatý z ceremónie. Pre MN povedal: „Ďakujem pánu primátorovi a Vrútočanom, že si na môjho otca, ktorý bol hrdý na to, odkiaľ pochádzal, spomenuli. Touto milou udalosťou mu ako rodákovi z Vrútok prejavili úctu za to, čo vo futbale dokázal. Vážim si, že mu umiestnili tabuľu na budove školy, ktorú navštevoval ako žiak na 1. stupni ZŠ. Mój otec mi dal do života veľa. Bol to skromný

človek, ktorý miloval rodinu a futbal. A tak ma aj vychoval. Odmalička ma viedol k tomu, aby som mal rád svoju rodinu, bol jej verný, mal kladný vzťah k futbalu a svojej práci. Myslím si, že sa mu to podarilo, dodnes sa tým riadim. Otec mi často hovoril, že keď som sa v roku 1964 narodil, nemohol ma vidieť, lebo bol na sústredení olympionikov a domov sa dostal až po skončení OH v Tokiu. Účasť vo finále futbalového turnaja pod piatimi kruhmi, zisk strieborných medailí, to bol veľký úspech, na ktorý otec rád spomínal. Je to krásna história, ktorá je zaznamenaná v kronikách a na videách. My sme futbalová rodina. Mój syn ešte aktívne hráva futbal. Snáď sa ešte dožijem vnuka-futbalistu.“

Tréner medzinárodného formátu Vladimír Weiss II. pripomenul, že k Vrútkam má pozitívny vzťah. V mladosti tu trávil takmer každé letné prázdniny. Prezradil ešte, že keď cestuje týmto smerom, tak sa zastaví pri otcovom rodnom dome, kde má pekné spomienky na starých rodičov. Rodina je pre neho prioritou. Aj preto teraz nemohol chýbať na vrútockej slávnosti, ako aj rok predtým na inej udalosti v Turci. Vtedy sa zúčastnil pietneho spomienkového stretnutia a inštalácie pamätnej tabule Vladimíra Weissu I. na pamätníku slovenských olympionikov na Národnom cintoríne v Martine. Zakladateľ futbalovej dynastie VW je legenda, na ktorú sa (nielen pre strieborný zápis na OH 1964) nezabúda!

Autor, foto: Ľubomír Chochula

Nástenka v areáli ZUŠ F. Kafendu

Robin Bučo absolútnym víťazom Silvestrovského behu

Robin Bučo dobehol do cieľa na prvej pozícii. Foto: ICh

Na 39. ročníku Silvestrovského behu zdravia vo Vrútkach bol medzi mužmi najrýchlejší Martinčan Robin Bučo. V ženskej kategórii zvíťazila Martinčanka Dana Ignačáková.

Tieto tradičné preteky sa konali 31. decembra v centre Vrútok a zorganizoval ich klub Turčiansky amatérsky triatlon Martin s podporou mesta Vrútky a v spolupráci s OK Turiec i TJ Sokol Vrútky. Na podujatí štartovali žiaci (bežali 2 km) i dospelí (absolvovali päť okruhov, t. j. celkovo 10 km, a do cieľa ich dobehlo 89). Celkový víťaz 23-ročný Robin Bučo si oproti roku 2018 polepšil vo výsledkovej listine o jedno miesto a bol aj rýchlejší. „Škoda, že neprišiel Braňo Šarkan, ktorý vo Vrútkach stále víťazil

(celkovo šesťkrát, naposledy v roku 2018 – pozn. red.), *chcel som ho trochu ponaháňať. Toto bola moja tretia účasť na tomto behu a po prvý raz sa mi podarilo skončiť na prvom mieste, z čoho sa veľmi teším. Bežalo sa mi výborne. Počasie nám prišlo, podmienky boli lepšie ako v predošli rokoch, hoci sa trochu šmykalo, čo som pocítil aj ja. V poslednej zákrute pred finišom do cieľovej rovinky som sa pošmykol, spadol som, ale rýchlo som sa zdvihol a veľa času som nestratil. Síce som dobehol do cieľa s mierne zakrvaveným kolenom, ale nie je to nič vážne. Našťastie, pád moje prvenstvo neohrozil, vtedy som už mal dostatočný náskok. Teraz si od pretekov oddýchnem a začnem zimnú prípravu. Behu sa venujem tri roky a tento šport ma veľmi baví.*

Mojou najbližšou súťažnou výzvou bude polmaratón v Bratislave (apríl 2020). Za najväčší úspech vo svojej kariére považujem bronzovú medailu na majstrovstvách Slovenska do 23 rokov na dráhe v behu na 5 km, ale aj osobný rekord na pretekoch v Kladne na 5 km (15:53 min) i pokorenie 33-minútovej hranice v behu na 10 km vo Frýdku-Místku. Dúfam, že sa ešte budem môcť zlepšiť. Hlavne, aby sa mi vyhýbali zranenia, ktoré ma vlni trochu limitovali. Verím, že v roku 2020 dokončia výstavbu 400 m tartanového oválu v Martine, veľa ktorému sa nám doma zlepšia podmienky na tréning,“ povedal pre MN Robin Bučo. Víťazka ženskej kategórie Dana Ignačáková pre MN uviedla: „Silvestrovský beh vo Vrútkach, to

je pre mňa kultová akcia. Som rada, že som si zopakovala víťazstvo. Miestami bol na trati ľad, čo mi trochu prekážalo, ale dokázala som sa s tým vyrovnáť. Mojm športom je triatlon. Zo športových výsledkov si v roku 2019 najviac vážim 7. miesto vo svojej kategórii na MS v horskom triatlone (1,5 km plávanie, 32 km na horskom bicykli, 10 km beh v teréne).“

Najlepší v absolútnom poradí:

1. Robin Bučo (AK ZŤS Martin) 35:20,28 min, 2. Michal Kubovčík (L. Mikuláš) 35:53,16, 3. Rastislav Kalina (Rajec) 37:35,99.

Najrýchlejšie ženy: 1. Dana Ignačáková (Prestigio Realiz team) 43:48,19, 2. Zuzana Michaličková (Žilina) 44:35,46, 3. Petra Macháľková (Trenčín) 45:51,99.

Na snímke zľava sú: Michal Kubovčík, Zuzana Michaličková, Robin Bučo, Dana Ignačáková a Petra Macháľková. Foto: ICh

Vrútockí vodnopólisti to v extralige nemajú jednoduché

PVK Vrútky ako nováčik najvyššej súťaže vo vodnom póle mužov odohral v jesennej časti sedem zápasov, z toho šesťkrát zostal na štíte súpera a raz zvíťazil.

Vrútočania prehrali s Modrými drakmi Košice (7:19 a 6:20), Hometsom Košice (8:21 a 6:15), so Sláviou UK Bratislava (7:21) a KVP Nováky (5:21), pokorili však druhého nováčika Olympiu Košice (14:13). Extraliga

bude po prestávke pokračovať ďalším kolom 1. februára. Kapitán tímu, tréner a predseda klubu Dušan Kucharik zhodnotil pre MN doterajšie účinkovanie Vrútok v súťaži takto: „Samozrejme, že sme veľkých favoritov chceli viac potrápiť. Hoci sme v určitých momentoch hry dokázali so silnými súpermi držať krok, vzápätí prišla pasáž, v ktorej sme napr. za štyri minúty dostali päť gólov. A to sa potom ťažko doháňalo. Po lacných

stratách lôpt, nedisciplinovanosti a následných rýchlych protiútokoch sme inkasovali veľa gólov. Predsa len nemáme toľko skúseností, čo sa proti kvalitným protivníkom naplno prejavilo. Musíme sa z toho poučiť, aby sme boli dôstojnejším súperom aj družstvám, ktoré sú pravidelnými účastníkmi bojov o medaily. Ale pozitívom je, že sme vyhrali nad Olympiou, čo sa nám v minulom ročníku v 2. lige nepodarilo. O našom

triumfe sme rozhodli v záverečnej minúte tohto dramatického stretnutia, ktoré sme odohrali v bazéne v Novákoch. Naším cieľom je udržať si 5. miesto, čiže potrebujeme s Olympiou bodovať aj v odvete. Základná časť extraligy sa skončí 15. februára. Prví štyria postúpia do nadväbovej fáze o titul a zvyšní dvaja účastníci budú hrať spolu s Topolčanmi. Piešťanmi a rezervou Hornetsu (VK Esa) v 2. lige o miestenky v najvyššej súťaži.“

Výsledky mladých pretekárov Judo Clubu TJ Sokol Vrútky

Veľká cena Martina (účasť 500 pretekárov zo 7 krajín): 1. miesto Patrik Fedor, 2. miesto Jakub Ursíny, Sandra Ševčíková, Matúš Vozár a Simon Pikla, 3. miesto Sophia Ševčíková a Oliver Kohár.

Vyhodnotenie turnaja olympijských nádejí po piatich kolách: 1. miesto Oliver Kohár, Sophia Ševčíková, Sandra Ševčíková, Jakub Ursíny, Patrik Fedor a Matúš Vozár, 2. miesto Bianka Moravčíková, 3. miesto Tomáš

Marček a Vanesa Ondráčková. Majstrovstvá Žilinského kraja v Martine (účasť 160 džudistov): 1. miesto Jakub Ursíny, Sophia Ševčíková, Simon Pikla, 2. miesto Patrik Fedor, Tomáš Marček, Tomáš

Panáček, 3. miesto Oliver Kohár, Matúš Vozár.

Za celoročnú prípravu patrí trénerom klubu (Jozef Sládek, Peter Žilka, Jaroslav Ševčík) poďakovanie.

Stranu pripravil: Ľubomír Chochula

Reforma financovania športu

„Zastupiteľstvo na decembrovej schôdzi schválilo mechanizmus prerozdelenia dotácií pre oblasť športu. Podporovať mládež je správne, ale nie úplne presne je tam vymedzená kategória športovcov od 16 rokov vyššie, kým sa nestanú profesionálmi. Deti potrebujú mať svoje vzory v Martine aj medzi vrcholovými športovcami. Obávam sa toho, aby sme sa vo výchove talentov nestali farmou iných športových klubov v okolitých mestách. Ak nebudú mať mladíci vytvorené adekvátne podmienky aj vo veku 15+, sotva budeme môcť nádejným športovcom zabrániť v odchode a neudržíme ich v Martine. Odchovanci martinského športu reprezentujú mesto aj na vyšších úrovniach a zviditeľňujú ho vo svete. Ak nenájde spôsob, ako podporovať aj profesionálny šport, potom sa športové kluby, ktoré boli v minulosti zvyknuté na určitú dotáciu, môžu dostať do existenčných ťažkostí. Myslím si, že nikto nechce, aby štadióny, ktorých prevádzka niečo stojí, boli nevyužívané a zivali prázdnotou. Nemôžeme si dovoliť správať sa k majetku mesta neefektívne. Vraj primátor prisľúbil vedeniu jedného zo športových klubov pomoc v tom duchu, že sa zoženie balík peňazí na dorovnanie toho, čo mu v rozpočte chýba. V tom prípade budeme chcieť, aby bol celý proces transparentný, aby verejnosť vedela, odkiaľ sú tie financie, v akej výške, aká bude záruka, aká bude protihodnota za túto službu, resp. aký bude záväzok mesta voči sponzorovi. V minulých volebných obdobiach sme podporovali najnavštevovanejšie a najzaujímavejšie športy s najširšou základňou. Teraz sa veci zmenili, budeme financovať hlavne detské športy, s čím súhlasím, akurát upozorňujem, že sa treba zaoberať aj profesionálnym športom a obdobím dieťaťa od 16 rokov vyššie, čo schválenie VZN ohľadne športových dotácií rieši len čiastočne. Mali by sme sa tiež zamyslieť nad tým, ako zvýšiť čiastku do športu, lebo treba pripomenúť, že sa teraz prerozdeľuje menší balík peňazí. Reformy, ktoré prinášame, nemôžu byť na úkor celkového objemu financií pre športovcov,“ vysvetľuje Martin Kalnický.

Vedenie mesta nielen pri rozpočte na rok 2020 zlyhalo

Komunálny poslanec Martin Kalnický, ktorého do zastupiteľstva zvolili za mestskú časť Ľadoveň-Jahodníky-Tomčany, glosuje aktuálne témy.

Martin Kalnický

„Novovytvorený poslanecký klub Platforma martinských poslancov, ktorého som na začiatku bol predsedom (Platforma má šesť členov a postupne budeme všetci vo vedení rotovať), sme 27. novembra 2019 založili preto, že sa svojimi tvorivými nápadiami chceme podieľať na rozvoji mesta. Máme silný mandát od občanov (v komunálnych voľbách sme celkovo získali podporu 8833 hlasov), aby sme reprezentovali ich záujmy a plnili svoj volebný program. Vytvorili sme Platformu aj z toho dôvodu, že vedenie mesta na čele s primátorom, žiaľ, nemá záujem komunikovať s tými poslancami, ktorí nie sú v kluboch

Spoločne pre Martin a Krok navyše. Som presvedčený o tom, že k dôležitým témam by mali byť prizývané všetky poslanecké kluby. Treba rokovať a na základe konštruktívneho dialógu určiť, ktoré z návrhov majú nárok na to, aby dostali v zastupiteľstve zelenú. **Absolútne neprijateľné je to, ak do MsZ príde totálne nepripravený, zlý a neúplný materiál na schválenie. A to bez možnosti, aby to bolo dopredu prerokované naprieč zastupiteľstvom a mohli byť doň zapracované pripomienky aj iných poslancov, ktorí nezdierajú ten istý názor, ako majú v tzv. primátorskom klube, čo sa napríklad ohľadne lanovky na Martin-ské hole. Aj preto sa napokon o tejto finančne náročnej investícii ani nehlasovalo. Nepovažujem za správne, ak o tom, čo sa v meste bude diať, rozhoduje jeden hlas, ktorým sa preváža miska váh na stranu väčšiny. Učebnicovým príkladom, ako sa to nemá robiť, bolo hlasovanie o rozpočte na rok 2020, ktorý podporilo len 15 poslancov (prezentovali sa 22), čiže to bolo schválené ani nie**

polovicou zastupiteľstva, ktoré má 31 členov. Ešte pred hlasovaním sme chceli rokovať s vedením mesta. Mali sme záujem komunikovať a vydiskutovať si určité problematické oblasti, potrebovali sme doplňujúce informácie, nepáčilo sa nám ani to, čo bolo na poslednú chvíľu zapracované do návrhu rozpočtu. Vedenie mesta zlyhalo pri rozpočte, ktorý nemá širšiu podporu a môže byť rizikom do budúcnosti. Vyzerá to tak, že to vyhovuje len určitej skupine ľudí, ktorá svoj názor presadila silou a argumenty ďalších ich nezaujímali. Pán primátor, kde sú tie eurofondy, ktoré ste si ťúbili? Vedenie mesta neplní svoj volebný program, namiesto prísunu financií z eurofondov si mesto ide zobrať úver vo výške 6,5 mil. eur. V situácii, keď za Martin-ské hole musíme splácať 10 mil. eur, je ďalšie zadlžovanie nezodpovedné voči občanom a dlžobami sa bude musieť zaoberať aj budúce zastupiteľstvo. Takto to fungovať nemôže. Od vedenia mesta som očakával oveľa viac, ako doteraz ukázalo,“ hovorí pre MN Martin Kalnický.

Ani po roku nie je zoznam a poradie investičných priorít

M. KALNICKÝ: „Investičné akcie, ktoré sa momentálne v Martine realizujú, sú hlavne výsledkom aktivít minulého vedenia mesta i zastupiteľstva. Ani viac ako rok po komunálnych voľbách stále nemá mesto zoznam a poradie priorít investičných akcií. Na každom

zasadnutí mestského zastupiteľstva upozorňujem na to, že tu máme nejakých 50 investičných akcií v meste, ale bez priorít. Terajšie vedenie mesta robí kroky, ktorými len potvrdzuje, že nemá jasno v koncepcii rozvoja Martina. V súčasnosti je MsÚ zahltený viacerými projektami bez jasne

definovanej hierarchie. **Preto navrhujeme, aby sa vzhľadom na ekonomickú kondíciu mesta čo najskôr určilo poradie priorít investičných akcií. Ktorým treba dať šancu na realizáciu, majú širokú podporu medzi poslancami a sú pre Martin dôležité.**“

Problematika mestskej hromadnej dopravy v Martine

M. KALNICKÝ: „Vedenie mesta prišlo s návrhom vytvoriť si vlastnú MHD, ale je tu niekoľko rizík, na ktoré upozorňujem. Okrem klasických autobusov SAD-ky tu pôsobia aj tzv. strely. Vedenie mesta však pri svojom zadaní na spracovanie plánu dopravnej obslužnosti v Martine pre Žilinskú univerzitu túto informáciu neposkytlo. Považujem to za obrovskú chybu, lebo to, o čo sa vedenie mesta snaží, nemusí byť efektívne a zasa môže nastať problém s vozením vzduchu. Prvý problém je, že nie je správne zadané, druhým je to, že nás tlačí čas. Nemáme spracovaný materiál a obávam sa, že v danej lehote

nebude mesto schopné vysúťažiť prevádzkovateľa. A keby to aj mesto zvládlo, je tu finančný element. Napr. len nákup 40 autobusov by stál približne 10 mil. eur. Vedenie mesta sa tvári, že môže súčasného prevádzkovateľa, ak s ním nepodpíše zmluvu, primútiť urobiť veci, o ktoré nám ide. Lenže, vo výhode je práve tento prevádzkovateľ, on má lepšie karty v rukách. Apelujem, aby sa nestalo to, čo s Martinským holami. Ďalšie súdne spory a žaloby by mesto mohli vyjsť draho a vážne ohroziť finančnú kondíciu mesta. Prevádzkovateľovi MHD ide o to, aby mu podnikanie fungovalo a dosahoval zisk. Rokovania

s ním nebudú jednoduché, ale vedenie mesta by sa malo pokúsiť s ním dohodnúť, aby robil službu pre občanov za prijateľných podmienok. Zamestnať ľudí, odkomunikovať okolité obce v nadväznosti na MHD, vyriešiť priestory plus depo, kúpiť autobusy a ďalšie veci, to je zložitý proces. **Áno, perspektívne treba riešiť vlastnú MHD, ale nech je to riešenie lepšie ako súčasný stav, o čom ma zatiaľ vedenie mesta nepresvedčilo.**“

* Pozn.: V budúcom čísle sa bude venovať ďalším témam.

**Stranu pripravil:
Ľubomír Chochula**